

REPUBLIKA HRVATSKA
ZADARSKA ŽUPANIJA
G R A D Z A D A R
Gradonačelnik

KLASA: 601-01/24-01/12
URBROJ: 2198-1-02-24-3
Zadar, 05. studenoga 2024.

- GRADSKOM VIJEĆU GRADA ZADRA

PREDMET: Izvješće o realizaciji godišnjeg plana i programa rada za pedagošku godinu 2022./2023. godinu i financijsko izvješće Dječjeg vrtića Latica za 2023. godinu

NADLEŽNOST ZA DONOŠENJE: GRADSKO VIJEĆE GRADA ZADRA

PRAVNI TEMELJ: Statut Grada Zadra - članak 27. i 55.
(„Glasnik Grada Zadra“ , broj: 9/09, 28/10, 3/13, 9/14,2/15- pročišćeni tekst, 3/18, 7/18-pročišćeni tekst, 15/19, 2/20, 3/21 i 14/23-pročišćeni tekst)

PREDLAGATELJ: Gradonačelnik

IZVJESTITELJ: Anita Rudić, ravnateljica

MATERIJAL IZRADIO: UO za socijalnu skrb i zdravstvo

O b r a z l o ž e n j e

Člankom 55. Statuta Grada Zadra („Glasnik Grada Zadra“, broj: 9/09, 28/10, 3/13, 9/14, 2/15- pročišćeni tekst, 3/18, 7/18 – pročišćeni tekst, 15/19, 2/20, 3/21 i 14/23– pročišćeni tekst) definirano je da „Gradonačelnik prati rad, daje preporuke i poduzima mjere prema ustanovama kojima je osnivač, odnosno vlasnik Grad Zadar, a Upravna vijeća ustanova dužna su podnijeti izvješće o radu i financijsko izvješće Gradonačelniku koji ih razmatra i upućuje Gradskom vijeću na usvajanje“.

Slijedom navedenog upućuje se Gradskom vijeću prijedlog Izvješća o realizaciji godišnjeg plana i programa rada za pedagošku 2022./2023. godinu i Financijsko izvješće DV Latica za 2023. godinu.

GRADONAČELNIK

Branko Dukić, v.r.

Dječji vrtić Latica

Ulica Asje Patričić 5 D, Zadar

Tel. +385 23 630 601

www.dv-latica.hr

Dječji vrtić

**Izvješće o ostvarivanju plana i programa
za 2022./2023. pedagošku godinu**

Zadar, kolovoz 2023.

Sadržaj

1. Ustrojstvo rada.....	3
2. Materijalni uvjeti	6
3. Njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece	9
4. Odgojno-obrazovni rad	13
4.1. Inkluzivne redovne skupine – odgojitelji	18
4.2. Terapijski i rehabilitacijski postupci	20
4.2.1. Edukacijski rehabilitatori.....	20
4.2.2. Logopedi.....	22
4.2.3. Psiholog.....	27
4.2.4. Fizioterapeuti	29
4.2.5. Stručni tim u Inkluzivnom edukacijsko-rehabilitacijskom programu podrške.....	32
5. Stručno usavršavanje	34
6. Projekt Inclusive Play (EU projekt)	36
7. Erasmus+.....	37
8. Suradnja s roditeljima	38
9. Suradnja s lokalnom zajednicom i institucijama	39
10. Popis literature	41

1. Ustrojstvo rada

Dječji vrtić Latica (u daljnjem tekstu Vrtić) javna je ustanova koja provodi programe odgoja i obrazovanja za djecu rane i predškolske dobi urednog razvoja (UR) iz Zadra i programe odgoja, obrazovanja i rehabilitacije za djecu s teškoćama u razvoju (TUR) sa područja Zadarske županije (različitih vrsta i stupnjeva teškoća). Uz suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja nastavlja se ostvareivanje Redovanog programa u inkluzivnim skupinama, kao i Poseban edukacijsko-rehabilitacijski program za djecu s poremećajima iz spektra autizma, Poseban program za djecu s višestrukim teškoćama, Poseban program za djecu sniženih intelektualnih sposobnosti i Poseban Inkluzivni edukacijsko-rehabilitacijski program podrške (u daljnjem tekstu IERP) 2022./2023. pedagošku godinu polazilo je ukupno 160 djece (107 rane i 53 predškolske dobi), 45 djece urednog razvoja i 115 djece s teškoćama u razvoju čiji je stupanj i vrstu teškoće odredio Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (sva djeca su vještačena). Vrtić djeluje na lokaciji u sklopu Centra Mocire na adresi Ulica Asje Peričić 5 D u Zadru.

Tablica 1. Prikaz djece prema mjestu prebivalištu

Redni br.	GRAD / OPĆINA	BROJ DJECE
1.	Grad Zadar	116
2.	Grad Benkovac	8
3.	Grad Obrovac	2
4.	Općina Bibinje	3
5.	Općina Galovac	4
6.	Općina Kali	2
7.	Općina Kukljica	1
8.	Općina Novigrad	1
9.	Općina Pašman	1
10.	Općina Polača	1
11.	Općina Poličnik	4
12.	Općina Posedarje	2
13.	Općina Preko	3
14.	Općina Privlaka	1
15.	Općina Ražanac	1
16.	Općina Starigrad Paklenica	1
17.	Općina Sukošan	
18.	Općina Sv. Filip i Jakov	1
19.	Općina Vir	3
20.	Općina Vrsi	32
Ukupno		160

Tablica 2. Prikaz broja djece prema vrsti programa

OSTVARENO U 2022./2023. pedagoškoj godini	Br. djece
Redovan program (inkluzija) (Tablica 3.)	52
Posebni programi – tranzitivne skupine (Tablica 4.)	46
Posebni programi - IERP (Tablica 5.)	62
UKUPNO	160

Tablica 3. Prikaz djece u Redovnom programu (inkluzija)

Redovan – inkluzivni program – 3 skupine	Br. djece
Djeca urednog razvoja	45
Djeca s poremećajima iz spektra autizma (PSA)	1
Djeca sa sniženim intelektualnim sposobnostima	4
Djeca s oštećenjem sluha	2
UKUPNO	52

Tablica 4. Prikaz djece u tranzitivnim skupinama prema programskim usmjerenjima

Br.skupina	Posebni programi – 10 tranzitivnih skupina	Br. djece
2	Poseban edukacijsko-rehabilitacijski program za djecu s višestrukim teškoćama	18
7	Poseban edukacijsko- rehabilitacijski program za djecu s poremećajem iz spektra autizma	23
1	Poseban edukacijsko-rehabilitacijski program za djecu sa sniženim intelektualnim sposobnostima	5
UKUPNO		46

Inkluzivni edukacijsko-rehabilitacijski program podrške ostvaren je u suradnji sa 62 redovna vrtića s područja Zadra i Zadarske županije, uz neposrednu podršku jednog ili više stručnjaka ove Ustanove (edukacijskog rehabilitatora, logopeda, psihologa, fizioterapeuta i zdravstvene voditeljice).

Tablica 5. Prikaz djece u Inkluzivnom edukacijsko-rehabilitacijskom programu podrške prema vrsti teškoće

Inkluzivni edukacijsko-rehabilitacijski program podrške	Br. djece
Djeca s višestrukim teškoćama	6
Djeca s oštećenjem sluha	3
Djeca s poremećajima iz spektra autizma (PSA)	11
Djeca s poremećajima govorno-glasovne komunikacije	33
Djeca sniženih intelektualnih sposobnosti	9
UKUPNO	62

Obvezan program predškole pohađalo je 53 djece, od kojih je 39 djece s teškoćama u razvoju i 14 djece urednog razvoja. 33 djece su redovni predškolci, 20 djece je s Rješenjem o odgodi upisa u prvi razred osnovne škole. Program predškole integriran je u postojeće primarne programe. Urudžbirane Potvrde o pohađanju obveznog programa predškole izdane su roditeljima djece u svibnju 2023.

Tablica 6. Ostvarena uključenost u redovnim i posebnim skupinama

Vrsta programa	Trajanje programa u skupini vrtića	Nositelji programa	Stručni radnici, stručni suradnici
Poseban program u posebnoj / tranzitivnoj skupini	5,5 - 7 h	Edukacijski rehabilitator	logoped, fizioterapeut, psiholog, zdravstvena voditeljica
Redovan program u inkluzivnoj skupini	10 h	Odgovitelji	logoped, psiholog, zdravstvena voditeljica
Inkluzivni edukacijsko-rehabilitacijski program podrške u redovnoj skupini	5 h	Odgovitelji	edukacijski rehabilitator, logoped, fizioterapeut, psiholog, zdravstvena voditeljica

Posebne programe u posebnim skupinama provodili su edukacijski rehabilitatori (10), u redovnim skupinama odgojitelji (6), a terapijske, habilitacijske i rehabilitacijske programe logopedi (3), edukacijski rehabilitator (1), psiholog (1) i fizioterapeuti (2). Zdravstvenu zaštitu u suradnji s odgojno obrazovnim radnicima ostvarila je zdravstvena voditeljica, zajedno s 2 medicinske sestre i 10 pomoćnih radnica za njegu, skrb i pratnju u neposrednom radu s djecom, od toga dvije radnice na puno radno vrijeme (8 h), dvije u radu na šest sati (6 h) i šest na pola radnog vremena (4 h). Ostvarena je suradnja sa stomatologom.

Uvjete za prijevoz kombi vozilom (dolazak u vrtić i odlazak kući) za djecu s teškoćama u razvoju s prebivalištem u Gradu Zadru organizirano je za 19 djece.

Tablica 7. Prikaz radnika Vrtića prema radnom mjestu u pedag.god.2021./22.

(*Napomena: Izrazi koji se u ovom Izvješću koriste za osobe u muškom rodu su neutralni i odnose se na muške i ženske osobe)

Radno mjesto	Broj zaposlenih
Ravnatelj	1
Odgojitelj	6
Edukacijski rehabilitator - mag.rehab.educ.	10
Edukakacijski rehabilitator -bacc.rehab.educ.	1
Logoped	3
Psiholog	1
Fizioterapeut	2
Zdravstvena voditeljica	1
Medicinska sestra	2
Tajnik	1
Voditelj računovodstva	1
Administr. računovodstveni radnik	2
Pomoćni radnik za njegu, skrb i pratnju*	10*
Vozač-domar	1
Spremačice	2
Pomoćni radnik	1
Pomoćni radnik u kuhinji	1
UKUPNO	46

*Dvije pomoćnice za njegu, skrb i pratnju zaposlene su na puno radno vrijeme (8 sati), dvije na šest (6) sati i 6 pomoćnica za na pola radnog vremena (4 sata).

2. Materijalni uvjeti

Pedagoške godine 2022./2023. nastavili smo razvijati materijalno okruženje u vidu raznolikosti, poticajnog okruženja, ugodnog boravka, zadovoljavanju potreba za komunikacijom i interakcijom među djecom i stručnim radnicima. Kroz raznovrsnost i bogatstvo te dostupnost materijala (koje izrađuju te prilagođavaju sami stručni radnici)

zadovoljavaju se različiti interesi i potrebe djece. Osigurano je okruženje koje pridonosi kvaliteti iskustva djece rane dobi, a time i kvaliteti njihova učenja, uvažavajući i tendencije suvremenih oblika učenja predškolske djece.

Prioritetna zadaća u ostvarivanju materijalnih uvjeta za provođenje programa bila je unapređivanje kvalitete okruženja za dijete: sigurnost, funkcionalnost, razvojna primjerenost i poticajnost, raznovrsnost i estetika.

Vrtić je tijekom 2022./2023. pedagoške godine ulagao raspoloživa sredstva u didaktiku, materijale za rad s djecom, tehničku opremu, namještaj te održavanje vanjskog igrališta koje zahvaljujući donaciji sada ima i sustav navodnjavanja. Uz igrala u vrtićkom dvorištu sadnjom zelenila oplemenjeno je dvorište, zasađen voćnjak, stabla za park, posijana trava, posađeno cvijeće.

Redovne skupine ostvarile su cjelodnevni 10 satni program (od 6,30 do 16,30 sati). Program u posebnim skupinama provodio se u dvije smjene (6 satni). Jutarnja smjena posebnih skupina počinjala je u 7 sati, a poslijepodnevna smjena završavala u 19 sati.

Program je ostvaren u fizički odvojenim prostorijama, koje su spojene u jednu cjelinu hodnicima u funkciji međusobne prostorne komunikacije i dodatnog prostora za igru. Tri su sobe za odvijanje programa rada redovnih - inkluzivnih skupina i 5 soba za provođenje programa rada djece u posebnim skupinama (5 skupina u jutarnjoj i 5 skupina u poslijepodnevnoj smjeni).

Individualni rehabilitacijski tretmani ostvareni su kroz rad u obje smjene kabinetima: logopeda (2), rehabilitatora (1), psihologa (1), fizioterapeuta (1) i zdravstvene voditeljice (1). Prostor su se kontinuirano opremali novom, dodatnom, opremom prilagođenom potrebama djece i suvremenim metodama rada što nudi svoj djeci i stručnim radnicima višu razinu ostvarivanja terapijskih aktivnosti.

Svaki boravak izvan prostora vrtića koristio se u funkciji integriranog učenja, poticanja razvoja motoričkih vještina i navika zdravog načina života. Ustanova posjeduje opću i specifičnu opremu, didaktički materijal za djecu različitih vrsta i stupnjeva teškoća te specifične dijagnostičke instrumentarije (specifični dijagnostički instrumenti koji su korišteni u ostvarivanju programa navedeni su u točki 4. Odgojno-obrazovni rad).

Tablica 8 . Prikaz financiranja Vrtića

IZVORI FINANCIRANJA	NAMJENA
<p>Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grad Zadar – osnivač, izvorni prihodi • Gradovi i Općine – prebivališta djece izvan Zadra, sufinanciranje programa 	<p>Plaće, doprinosi i ostali rashodi za zaposlene, naknade za rad članova upravnog vijeća, ostali materijalni troškovi</p>
<p>Ministarstvo znanosti i obrazovanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programi javnih potreba (djeca s teškoćama u razvoju), sufinanciranje • Program predškole, sufinanciranje 	<p>Stručno usavršavanje, literatura, pomagala, opća i specifična oprema, didaktički i ostali materijali za rad s djecom, ostala oprema za potrebe programa</p>
<p>Zadarska županija</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ugovor o provedbi utvrđenih aktivnosti 	<p>Stručno usavršavanje, oprema</p>
<p>EU projekti / Interreg IPA Prekogranična suradnja Hrvatska-Bosna i Hercegovina-Crna Gora 2014.-2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inclusive Play (partner Gradu Zadru) 01.03.2021. – 30.11.2023. • Erasmus+ 	<p>Dio budžeta projekta (predujam) predviđen za opremu, didaktiku, dio plaće za 2 članice projektnog tima</p> <p>Edukacije, troškovi stručnog putovanja u Grčku</p>
<p>Donacije</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rotary klub Zadar • Uplata fizičkih osoba • DM Millenium Jump (Društvo Propela) 	<p>Navodnjavanje igrališta za djecu</p> <p>Nabava opreme i materijala za potrebe programa</p> <p>Hidroterapija i Mala škola plivanja</p>

Posebni programi koje provodi Vrtić definirani su kao programi javnih potreba u predškolskom odgoju i obrazovanju za djecu s teškoćama u razvoju koje sufinancira Ministarstvo znanosti i obrazovanja (Državni proračun) kao i obvezan program predškole. Navedena sredstva Ministarstvo uplaćuje osnivaču Gradu Zadru (tekuće pomoći), a Vrtić ih namjenski raspoređuje u svom Financijskom planu koji je vidljiv u Proračunu Grada Zadra. Između ostalog, ovim sredstvima svim zaposlenim stručnim radnicima omogućeno je

cjeloživotno učenje, praćenje novih znanstvenih spoznaja i tehnologija, novih metoda rada koje postaju dostupan alat u poboljšanju kvalitete rada s djecom s teškoćama u razvoju. Pored redovitih izvora financiranja (osnivač, Općine i Gradovi prebivališta djece, Ministarstvo) Ustanova ostvaruje prihode od Zadarske županije koja Ugovornom obvezom osigurava provedbu utvrđenih aktivnosti. Od 1.3.2021. započeta je i realizacija EU projekta Inclusive Play u kojem je Vrtić partner Gradu Zadru koji još uvijek traje, završno do 30. studenog 2023., stoga je Vrtiću na raspolaganju i budžet predviđen u ovom projektu (poveznica <https://www.grad-zadar.hr/eu-projekt/inclusive-play-67.html>), a prijavom na Erasmus+ ostvareni su prihodi za edukacije stručnih zaposlenika i stručno putovanje u Grčku.

Ovakvim poslovanjem osigurane su plaće, sredstva za rad, materijalni troškovi i stručna usavršavanja stoga su roditelji djece s teškoćama u razvoju u posebnim skupinama bili oslobođeni plaćanja participacije. Roditelji djece koja pohađaju redovan 10 satni program u redovnim skupinama participirali su rad vrtića iznosom kojeg je Zaključkom odredio osnivač Grad Zadar (79,63 eura mjesečno) uz mogućnost ostvarivanja subvencije prema Pravilniku o pravu na subvenciju troškova boravka djece u predškolskim ustanovama na području Grada Zadra kojeg je donio osnivač.

3. Njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece

Zadaće i mjere za skrb, tjelesni rast i zdravlje djece, provedene su u skladu s Planom i programom mjera zdravstvene zaštite, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima. Navedenim programom mjera bila su obuhvaćena sva upisana djeca u pedagoškoj godini 2022./2023. (ukupno 160 djece). Ostvarila ga je zdravstvena voditeljica u suradnji sa stručnim timom Dječjeg vrtića.

- za svako upisano dijete s ciljem očuvanja i unapređenja zdravlja i sprječavanja bolesti otvoren je zdravstveni karton i prikupljene su potvrde o obavljenom sistematskom pregledu djeteta prije upisa u dječji vrtić,
- prikupljeni su podaci tijekom inicijalnih razgovora s roditeljima o zdravstvenom stanju djece (medicinska dokumentacija) te je kod 13 djece evidentiran neki oblik cerebralnog napada ili patološke promjene u EEG nalazu; 9 djece uzima antiepileptičku terapiju,
- provjerom dokumentacije o cijepljenju utvrđeno je da 23 djece nije cijepljeno u skladu s kalendarom cijepljenja (podaci prema Potvrdi o obavljenom sistematskom pregledu), uz napomenu nadležnog pedijatra da je cijepljenje odgođeno ili ograničeno po preporuci neuropedijatra ili zbog medicinsko dijagnostičke obrade i praćenja),

- dva puta tijekom pedagoške godine u cilju praćenja rasta i razvoja djece (rujan 2022./ lipanj 2023.) provedena su antropometrijska mjerenja djece u vrtiću; na temelju dobivenih rezultata utvrđena su odstupanja kod 18 djece u slijedećim parametrima:
 - . kod osmero djece TT u odnosu na TV je između 3. i 10. percentila (vrijednost RTT=80-90%- umjereni pothranjenost),
 - . kod troje djece TT u odnosu na TV iznad 97. percentila (vrijednost RTT iznad 110% - umjereni preuhranjenost),
 - . kod petero djece TT iznad 97. percentila (vrijednost RTT iznad 120% -pretilost),
- s roditeljima djece kod kojih su utvrđena navedena odstupanja razgovaralo se o svim dimenzijama pravilne prehrane, kao i potencijalnim štetnostima neodgovarajuće; preporučeni su primjeri dnevnih jelovnika koji izborom namirnica i načinom pripreme zadovoljavaju energetske i prehrambene potrebe primjerene djetetovoj dobi; roditelji djece kod koje je uočeno odstupanje u antropometrijskim parametrima (vrijednosti percentila između 3. i 10.), i drugim pokazateljima kašnjenja u tjelesnom rastu i razvoju upućeni na javljanje dječjem endokrinologu,
- praćenje pobola (Tablica 7.)

Tablica 9. Prikaz broja izostanaka zbog bolesti i potrebe liječenja

Vrsta bolesti i zahvati	Broj djece
Virusna respiratorna infekcija	132
Upala grla	45
Bronhitis	20
Upala pluća	2
Upala uha	27
Upala oka	12
Urinarna infekcija	2
Crijevna viroza	51
Laringitis	17
Opstruktivni bronhitis	6
Streptokokna angina	10
Šarlah	2
Gripa	4
Pneumonija	2
Dječje gliste	3

Vodne kozice	12
Bolest usta, šaka, stopalo	1
Salmoneloza	1
Pedikuloza	3
Epilepsija	9
Sinkopa	2
Uganuća/prijelomi	3
Operativni zahvati	9
Medicinsko-dijagnostički i rehabilitacijski postupci	16
UKUPNO	391

- nastavljena je uspješna suradnja sa stomatologom, dr.dent.med.; organiziran je pregled djece u vrtiću (listopad/studeni 2022. i svibanj 2023.godine); pregledom su bila obuhvaćena djeca jutarnjih, popodnevni i redovnih skupina, a nalazi svakog pregledanog djeteta predani su roditeljima na uvid; roditelji djece koja nisu obavila pregled obaviješteni su da se naknadno mogu javiti u stomatološku ordinaciju; u situacijama koje su zahtijevale hitnu stomatološku intervenciju (bol zuba), dogovoreni su odlasci roditelja s djetetom u stomatološku ambulantu; radi očuvanja oralnoga zdravlja i prevencije karijesa, tijekom godine u aktivnostima brige o sebi provodilo se pranje zuba iza obroka, kao i fluorizacija (premazivanjem GC Tooth Mousse gelom),
- specifičnosti vezane za prehranu zadovoljavane su sukladno individualnim potrebama djeteta; dvoje djece hranjeno je putem perkutane endoskopske gastrostome (PEG), za sedmero djece s teškoćama žvakanja krute hrane miksani i kašasti obroci; za tri redovne skupine djece uključene u cjelodnevni boravak (10-satni), u suradnji s ugostiteljskim objektom Catering Piazza - Kacavida j. d.o.o., organizirana je priprema i dostava kuhanog obroka (ručak), čija je energetska i hranjiva vrijednost sukladna propisanim normativima Programa zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima; za dvoje djece navedeni obrok pripreman je u skladu sa zdravstvenim specifičnostima (alergija na plodove mora/ alergija na kikiriki i intolerancija na gluten),
- kontinuirano se provodio nadzor higijenskog stanja unutarnjeg i vanjskog prostora vrtića ; stručni radnici su redovno upućivani na liječnički pregled i produljenje sanitarne iskaznice (jednom godišnje), a tri radnice na tečaj higijenskog minimuma,

- sukladno obvezama higijensko-epidemiološkog nadzora dječjeg vrtića, a u suradnji sa ZZJZ i Ciklon d.o.o., provedeno je uzorkovanje (bris i otisak pribora za jelo i ruku radnice u kuhinji), kao i preventivna dezinsekcija i deratizacija objekta i okoliša dječjeg vrtića; dana 8.3. 2023. izvršen je inspekcijski pregled od strane Sanitarne inspekcije,
- suradnja s nadležnom epidemiološkom službom ostvarena je u svrhu provedbe kemoprofilakse kod slučaja infestacije dječjim glisticama u jednoj redovnoj skupini djece,
- zdravstveno-odgojni rad s djecom – u sklopu projekta „Živjeti zdravo“, u organizaciji HZJZ, od 3. do 7. travnja 2023. obilježen je Tjedan zdravlja u vrtiću – Tjedan pravilne prehrane kroz različite tematske radionice: „Zdravka jede zdravo“, „Pomozimo da Žičko postane Mišićko“, „Povrće i voće nam vitamine daje, da nam zdravlje duže traje“; tijekom pedagoške godine održane su i druge tematske radionice: „Započni dan doručkom“, „Svaki dan izađi s prijateljima na igru van“, „Tanjur pravilne prehrane“, „Prva pomoć - pomozimo prijatelju u nevolji“; zdravstveno-odgojni rad s roditeljima provodio se kroz individualne razgovore s tematskim naslovima “Edukacija i demonstracija elemenata Terapije oralnog pozicioniranja (OPT) - elementi vanjske masaže lica, “Primjena oro-facijalne masaže u svrhu smanjenja potrebe za oralnom stimulacijom“, “Važnost pravilne prehrane u prevenciji pretilosti“, „Prevencija opstipacije“, „Primjena dodataka u prehrani u dječjoj dobi“, „Primjena antiepileptičke terapije“;
- kroz razmjenu informacija, edukativne razgovore o specifičnostima vezanima za zdravstveno stanje djeteta i izbjegavanju potencijalno rizičnih faktora (sumnja na epileptički napadaj), provodio se zdravstveno-odgojni rad s voditeljima skupina; s radnicima (spremačica), informiranje i edukativni razgovori o primjeni sredstava za dezinfekciju;
- u suradnji s voditeljima skupina kreirani su i provedeni individualni programi u okviru skupina na području brige o sebi, usvajanje aktivnosti i vještina hranjenja i kulturno-higijenskih navika,
- u posebnim edukacijsko-rehabilitacijskim programima zdravstvena voditeljica ostvarila je individualni rad s jedanaestero djece - Terapiju oralnog pozicioniranja (OPT), Talk Tools terapiju; zdravstveno-odgojni rad s roditeljima djece uključene u navedenu terapiju bio je usmjeren na upoznavanje s elementima terapije i edukaciju o načinima provođenja iste kod kuće.

4. Odgojno-obrazovni rad

Globalni cilj Vrtića ostvaren je poticanjem i unapređenjem procesa inkluzije djece s teškoćama u razvoju u lokalnoj zajednici pokretanjem redovnih programa. Djeca s teškoćama u razvoju uključena u već postojeće posebne programe (tranzitivne skupine) pripremana su na uključivanje u redovne sustave predškolskog odgoja i obrazovanja. Pružala se stručna podrška redovnim vrtićima u kojima borave djeca s teškoćama u razvoju (poseban Inkluzivni edukacijsko-rehabilitacijski program podrške, kraće IERP).

U sklopu odgojno-obrazovnog rada osnovni cilj za pedagošku godinu 2022./2023. bio je poticanje cjelovitog razvoja, odgoja, učenja i kompetencija kroz individualizirani pristup te unapređenje odgojno-obrazovnog rada kroz fleksibilnost naših programa. Odgoj i obrazovanje ostvareni su u redovnim (inkluzivnim), posebnim tranzitivnim i inkluzivnim skupinama (redovni vrtići s područja Grada Zadra i Zadarske županije). Svi stručni radnici uključeni u neposredan rad s djecom bili su usmjereni na zadovoljavanje specifičnih potreba, osobnih ritmova i individualnih strategija učenja djece.

Suvremenim pristupom u odgojno-obrazovnom radu poticalo se spontano situacijsko učenje kroz igru i bogatstvo doživljaja (raznovrsnost poticaja kroz integracijski pristup, uključenost djece u aktivnost, razvojnu primjerenost i poticajnost, kreativnost te izbor aktivnosti). U okviru primarnih programa (redovne i posebne skupine) provodio se integrirani program predškole koji je pratio razvoj osobnih potencijala. Odgojno-obrazovni rad usklađivao se s vremenikom vrtića.

Stvaranjem uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti i doprinos kvaliteti njegova odrastanja, unapređenjem kvalitete suradnje s roditeljima te prihvaćanjem roditelja kao suradnika i partnera u procjenjivanju uspješnosti rada s djecom ostvareni su ciljevi odgojno-obrazovnog djelovanja.

Tablica 10. Prikaz vrste i nositelja odgojno-obrazovnih programa

Vrsta programa	Broj skupina	Nositelji programa u skupini	Stručni radnici i suradnici – rehabilitacija, stručna podrška
Redovan program (inkluzija)	3	Odgojitelji	Psiholog, logoped, fizioterapeuti, zdravstvena voditeljica
Programi u posebnoj tranzitivnoj skupini	10	Edukacijski rehabilitatori	Logopedi, fizioterapeuti, psiholog, zdravstvena voditeljica

Program u redovnoj skupini uz edukacijsko-rehabilitacijski program podrške (integracija)	62 redovna vrtića	Odgojitelji	Edukacijski rehabilitator, logopedi, fizioterapeuti, psiholog, zdravstvena voditeljica
--	-------------------	-------------	--

Odgojno-obrazovni rad ostvaren je u skladu sa suvremenom pedagoškom koncepcijom, znanstvenim spoznajama razvoja djeteta, uzrastom i specifičnostima djece. Posebni programi (propisani *Glasnikom* Ministarstva prosvjete i športa Republike Hrvatske, Posebno izdanje, broj 15, Zagreb, prosinac 1997.) obogaćeni su edukacijsko rehabilitacijskim metodama i oblicima rada u skupini uz obvezan individualizirani pristup svakom djetetu koji je temeljen na njegovim kompetencijama.

Tablica 11. Prikaz ostvarivanja odgojno-obrazovnih područja

RAZVOJNA PODRUČJA	KOMPETENCIJE	ASPEKTI
SOCIO-EMOCIONALNI RAZVOJ	<i>Osobna kompetencija</i>	Svijest o sebi Svijest o svojim osjećajima Samopouzdanje Samopoštovanje Emocionalna stabilnost i samoregulacija Samostalnost i neovisnost Samozaštita i zaštita zdravlja
	<i>Socijalna i građanska kompetencija</i>	Prosocijalna ponašanja, empatija i solidarnost Moralno rasuđivanje i odgovornost Prava i pravila Odnosi s vršnjacima i s odraslima
	<i>Inicijativnost i poduzetnost</i>	Inicijativa i proaktivnost

SPOZNAJNI RAZVOJ	<i>Matematička kompetencija i kompetencije u prirodoslovlju i tehnologijama</i>	<p>Opažanje (percepcija)</p> <p>Pažnja</p> <p>Pamćenje</p> <p>Razvoj pojma o postojanosti predmeta (i kad nije u vidokrugu)</p> <p>Novost i istraživanje</p> <p>Razvoj simboličke funkcije</p> <p>Stjecanje pojmova i odnosa među njima</p> <p>Početna matematika</p> <p>Rješavanje problema</p> <p>Informiranost o svijetu oko sebe</p> <p>Ekologija</p>
	<i>Učiti kako učiti</i>	Motivacija i samo-organizacija
GOVOR, KOMUNIKACIJA, STVARANJE, IZRAŽAVANJE	<i>Komunikacija na materinskom jeziku</i>	<p>Komunikacija i komunikacijska usmjerenost</p> <p>Sluh, slušanje i razumijevanje govora</p> <p>Izražavanje</p> <p>Predčitačke vještine</p>
	<i>Kulturna svijest i izražavanje</i>	<p>Kulturni identitet</p> <p>Kreativno izražavanje ideja, iskustava i osjećaja djeteta u nizu umjetničkih područja</p> <p>Glazba</p> <p>Ples</p> <p>Vizualna umjetnost (likovna)</p> <p>Kazalište i film</p> <p>Književnost</p>
	<i>Digitalna kompetencija</i>	Osnove informacijsko komunikacijske kompetentnosti (“medijske pismenosti”)

TJELESNI I PSIHOMOTORNI RAZVOJ	<i>Motorička kompetencija</i>	Osnovni oblici kretanja Preciznija senzomotorika Grafomotorika (vizuo-motorna koordinacija)
---	--	---

Tablica 12. Prikaz korištenih metoda u istaknutim područjima rada

Područje rada	Metode
Senzomotoričke stimulacije	Terapija oralnog pozicioniranja-OPT, slušno integracijski trening (SIT), poticanje motoričkog razvoja kroz prirodne oblike kretanja, program bazične perceptivno-motoričke stimulacije, elementi senzorne integracije, elementi glazbeno-ritmičkih stimulacija
Interakcija i Komunikacija	Elementi Marte Meo metode, elementi Floortime metode, rad s djecom i roditeljima po principima terapije igrom, metode potpomognute komunikacije (AAC), modificirani manualni znakovi preuzeti iz Hrvatskog znakovnog jezika, PECS sustav vizualne potpomognute komunikacije, Talking mats uz upotrebu Boardmaker kartica, komunikatori, aplikacije ICT-AAC, asistivna tehnologija ATAAC

Tablica 13. Prikaz broja djece u integriranom programu predškole različitih skupina

Skupine	Broj djece uključene u obvezan program predškole
Redovne skupine (inkluzija)	12
Posebne skupine	15
Inkluzivne skupine redovnih vrtića	30
Ukupno	57

Tijekom pedagoške godine, prema Godišnjem planu i programu, nastojalo se osigurati:

- uvjete za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja, kvaliteti njegova obiteljskog života te osiguravanje uvjeta koji jamče jednake mogućnosti svoj djeci s osobitim naglaskom na poticanju inkluzije,

- kvalitetnu suradnju s roditeljima kroz razne oblike stručnog djelovanja, prihvaćanje roditelja kao suradnika i partnera u procjenjivanju uspješnosti rada s djecom,
- pojačano praćenje kvalitete rada u svim segmentima putem objektiviziranih instrumenata i metoda praćenja, vrednovanja i refleksije u timskom radu usmjerenom ka unapređivanju procesa odgoja i obrazovanja,
- sistematsko i pojačano podizanje kvalitete planiranja odgojno-obrazovnog rada u svim segmentima (razvojni zadaci, osmišljena materijalna sredina, nabava i upotreba novih tehnologija ATAAC, kvalitetni sadržaji i aktivnosti, planiranje individualiziranog pristupa djeci s teškoćama u razvoju),
- višu razinu svjesnosti o važnosti planiranja svih dijelova odgojno-obrazovnog rada, posebno u mijenjanju postojeće prakse te ostvarivanja najboljih rezultata timskim radom, pomaganjem i suradnjom,
- stvaranje i osmišljavanje poticajnije sredine u kojoj boravi dijete koja ga motivira na akciju, istraživanje i učenje.

Zadatci koji su ostvareni tijekom pedagoške godine:

- opservacija djece individualno i u skupinama redovnog programa (inkluzija),
- opservacija djece individualno i u skupinama posebnog programa,
- opservacije djece individualno i u skupinama redovnih vrtića,
- kreiranje individualnog odgojnog obrazovnog plana i edukacijsko - rehabilitacijskog programa (IOOP/IERP) u suradnji s multidisciplinarnim timom i roditeljima,
- praćenje djece i evaluacija postavljenih ciljeva,
- individualni rehabilitacijski rad s djecom,
- savjetodavni rad s roditeljima,
- savjetodavni rad stručnog tima i suradnja s odgojiteljima u Inkluzivnom edukacijsko-rehabilitacijskom programu podrške,
- pripremanje uvjeta za uključivanje djece s teškoćama u redovne skupine ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja – inkluzija,
- prijedlozi za aktivnosti u skupini i demonstracija istih,
- izrada završnih mišljenja i preporuka.

Na zahtjev stručnjaka različitih Ustanova roditelji su zatražili Nalaze i mišljenja stručnog tima ili obrade pojedinih stručnjaka. Tijekom godine roditeljima su izdani Nalazi i mišljenja (Tablica 14.) u svrhu ostvarivanja prava djece i/ili roditelja, liječničke i bolničke obrade, kao i završna mišljenja povjerenstvima za upis u osnovnu školu.

Tablica 14. Pregled ustanova i svrha izdanih mišljenja i preporuka

Ustanova	Svrha
Hrvatski zavod za socijalni rad	Ostvarivanje prava djeteta i roditelja
Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	Ostvarivanje prava roditelja
Osnovne škole, Povjerenstva za upis u 1. razred osnovne škole	Postupak upisa, primjereni oblici školovanja
Dječji vrtići, Povjerenstva za upis i/ili stručni tim	Postupak upisa, preporuke za IOOP
Neuropedijatrijske ambulante	Obrada neuropedijatra
Psihijatrijske ambulante	Obrada dječjeg psihijatra
KBC i specijalizirane zdravstvene ustanove za dijagnostiku i liječenje	Hospitalizacije i/ili kompletne bolničke obrade

Pedagoška dokumentacija i evidencija vodila se prema Pravilniku o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću:

1. matična knjiga djece,
2. knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine,
3. imenik djece,
4. ljetopis dječjeg vrtića,
5. godišnji plan i program odgojno obrazovnog rada,
6. individualni odgojno obrazovni plan,
7. godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa rada,
8. program stručnog usavršavanja,
9. kumulativna mapa djeteta,
10. zapisnici sastanaka odgojiteljskog vijeća

4.1. Inkluzivne redovne skupine – odgojitelji

Organizacijski i materijalni uvjeti

Odgojno-obrazovni rad u tri inkluzivne redovne skupine Dječjeg vrtića Latica provodilo je 6 odgojiteljica uz podršku tri pomoćne radnice za njegu, skrb i pratnju.

U svaku skupinu uključeno je 18 djece u dobi od tri do osam godina, u redovnim skupinama uvijek su i djeca s teškoćama u razvoju. Skupine su inkluzivne, mješovite. U okviru redovnih programa provodio se integrirani program predškole koji je pratio razvoj osobnih potencijala

Tablica 15. Prikaz djece UR i TUR u Redovnom programu (inkluzija)

Redovne skupine	Program ostvaruju	Pomoćne radnice za njegu, skrb i pratnju	Broj djece urednog razvoja	Broj djece s teškoćama u razvoju
1.	2 odgojiteljice	1 (8 h)	15	3
2.	2 odgojiteljice	1 (4 h)	15	3
3.	2 odgojiteljice	1 (4 h)	16	2
UKUPNO	6	3	45	8

Sobe dnevnog boravka podijeljene su na centre aktivnosti (centar za istraživanje, centar za likovno izražavanje, centar za građenje i konstruiranje, centar za početno čitanje i pisanje, centar za glazbu, centar za stolno-manipulativne igre, centar za obiteljske i dramske igre, centar za zajedničko okupljanje i centar za igre pijeskom i vodom) koji su osmišljeni tako da djecu potiču na aktivno sudjelovanje i produbljivanje njihovih interesa, te na ostvarivanje kvalitetne interakcije, ali im omogućuju i prostor za osamu i opuštanje. Svaki centar aktivnosti sadržava i sredstvo provjere. Osim u sobi dnevnog boravka djeca imaju mogućnost boraviti na vanjskom prostoru vrtića (vrt i dvorište), u prostoru za više namjena (organiziranog kao sportska dvorana), u prostoru hodnika i garderobe u kojima se ostvaruju zapažanja o trenutnim interesima djece. Osim toga, istaknuti su i kutići za roditelje.

U odgojno-obrazovnom radu započeli su ili se nastavljaju projekti:

- Od sjemenke do stola - eko projekt (prijavljen na Uniqua natječaj),
- Asistivna tehnologija za bolju inkluziju (Erasmus+),
- Zasadi stablo ne budi panj,
- I ja mogu spasiti planet (suradnja sa Čistoćom Zadar),
- Naša mala knjižnica,
- Istraživanje zvuka,
- Brodovi.

Suradnja s roditeljima ostvarena je temeljena na partnerskom odnosu roditelj-odgojitelj-vrtić. Ostvareni su roditeljski sastanci, individualni razgovori o djetetu, zajedničko planiranje IOOP-a za djecu s teškoćama u razvoju, individualni portfolio svakog djeteta, radionice (kreativne tematske radionice i uključivanje roditelja u odgojno-obrazovni rad), ciklus radionica za roditelje „Rastimo zajedno“ i „Rastimo zajedno +“

Praćenje i dokumentiranje rada ostvareno je uvažavajući kurikulum vrtića te plana i programa rada za pedagošku 2022./2023. Iz godišnjeg plana i programa proizlazi dvomjesečni orijentacijski plan i program te tjedni i dnevni plan rada. Navedeno je bilježeno u pedagoškoj dokumentaciji odgojno-obrazovnih skupina. Po završetku svakog dvomjesečnog razdoblja plan i program se valoriziraju. Uz postojeću pedagošku dokumentaciju služili smo se i dodatnim metodama praćenja i dokumentiranja rada: izradom individualnih portfolia svakog djeteta, fotografijama, videozapisima i transkriptima razgovora (opservacije postignuća djece), samorefleksijom, zajedničkom refleksijom, analizom uradaka djeteta., sastancima stručnih timova (razmjena informacija, upute za rad).

4.2. Terapijski i rehabilitacijski postupci

Za svu djecu izrađeni su individualni terapijski i rehabilitacijski programi stručnih radnika edukacijskog rehabilitatora, logopeda, psihologa, fizioterapeuta i zdravstvene voditeljice.

4.2.1. Edukacijski rehabilitatori

Edukacijsko rehabilitacijski postupci ostvareni su za svu djecu u vrtiću u okviru primarnih skupina, 10 posebnih skupina različitih programskih usmjerenja u kojima je boravilo 46 djece.

U Inkluzivnom edukacijsko-rehabilitacijskom programu podrške 2022./2023. u rad s edukacijskim rehabilitatorom uključeno je 32 djece. Individualni planovi i programi (IOOP) su kreirani prema potrebama djece u suradnji s ostalim članovima stručnog tima (odgojitelji, logopedi, psiholog, fizioterapeuti i zdravstvena voditeljica). Terapijski rad provodio se izdvojeno, u paru ili u manjim skupinama.

Provođeni su posebni edukacijsko-rehabilitacijski sadržaji s ciljem poticanja cjelovitog razvoja djece. Pružena je potpora razvoju kompetencija usklađenih s djetetovim osobitostima, individualnim potrebama i razvojnim karakteristikama.

Tablica 16. Prikaz specifičnih oblika i metoda u radu edukacijskih rehabilitatora

<i>Individualni i skupni rehabilitacijski rad</i>	Metode: potpomognuta komunikacija manualnim znakovima, slikama (PECS), aplikacijama ICT-AAC (tablet, i-Pad, pametna ploča) i asistivnom tehnologijom (ATAAC), elementi senzoričke integracije, elementi Floortime metode, rad s djecom i roditeljima po principima terapije igrom, elementi BrainGym-a, poticanje motoričkog razvoja kroz prirodne oblike kretanja, program bazične perceptivno-motoričke stimulacije, kratke individualizirane priče (socijalne priče)
	Program predškole: poticanje spoznajnih vještina, poticanje vizuo-perceptivnog razvoja, poticanje okulomotorike i grafomotorike, poticanje pažnje i koncentracije, razvoj predčitačkih i predmatematičkih vještina
	Procjena: ADOS-2 (u suradnji s logopedom), korištenje formalnih i neformalnih sustava i alata procjene, analiza baseline snimki senzoričke integracije
	Uključivanje i sudjelovanje roditelja u skupni i individualni rad rehabilitatora i djeteta, podrška i osnaživanje roditelja u direktnom radu s njihovom djecom.
	Provođenje aktivnosti s djecom u suradnji s ostalim stručnjacima, multidisciplinarni pristup

Partnerska suradnja s roditeljima je ostvarena s ciljem podrške obitelji, razumijevanja i prihvaćanja djetetovih teškoća te razvijanja roditeljskih kompetencija u individualnom i skupnom savjetodavnom radu.

Edukacijski rehabilitator u IERP-u je ostvario suradnju s redovnim vrtićima s područja Zadarske županije s ciljem pružanja neposredne podrške djeci, odgojiteljima i stručnim timovima vrtića. Sudjelovanjem u izradi specifičnih didaktičkih materijala, demonstracijom rada u redovnoj skupini u partnerstvu s odgojiteljima ostvareno je postupno uključivanje djeteta u redovne programe te kontinuirano praćenje i podrška.

Tablica 17. Prikaz djece u rehabilitacijskim tretmanima edukacijskog rehabilitatora u Inkluzivnom edukacijsko-rehabilitacijskom programu podrške u odnosu na dob i vrstu teškoće

Vrste teškoća	Rana dob	Predškolska dob	Ukupno
Djeca s poremećajem iz spektra autizma	4	0	4
Djeca s porem. govorno-glasovne komunikacije	14	4	18
Djeca s višestrukim teškoćama	3	2	5
Djeca sniženih intelektualnih sposobnosti	2	3	5
UKUPNO	23	9	32

Kontinuiranom suradnjom i vođenjem evidencijskih lista pratile su se djetetove kompetencije, potrebe, ponašanje i napredovanje po razvojnim područjima izradom nalaza opservacije, izradom planova, sredstvima za edukacijsko-rehabilitacijsku procjenu,

4.2.2. Logopedi

U DV Latica zaposlena su tri logopeda. Tijekom protekle pedagoške godine u logopedsku terapiju, praćenje i savjetovanje bilo je uključeno ukupno 129 djece: 44 u posebnim skupinama, 23 djece u redovnim odgojno-obrazovnim skupinama, te 62 u Inkluzivnom edukacijsko-rehabilitacijskom programu podrške.

Logopedska dijagnostika provođena je kao prvi korak u definiranju komunikacijskih, jezičnih i govornih teškoća, kao i u planiranju terapijskih postupaka.

Tablica 18. Dijagnostički logopedski instrumentarij

Dijagnostički instrumentarij
Opservacijski protokol za dijagnostiku autizma -ADOS 2 (provode ga logoped i edukacijski rehabilitator)
Reynell razvojna ljestvica razumijevanja i izražavanja
Peabody slikovni test rječnika (PPVT-III-HR)
Test razumijevanja gramatike (Trog-2:HR)
Novo Reynell razvojne jezične ljestvice (NRDLS-HR)

Tablica 19. Korištene ljestvice za opservaciju djece

Ljestvice za procjenu komunikacije, jezika i govora (trijaža)
Teddy test
Test artikulacije (Vuletić)
Dijagnostički komplet za ispitivanje sposobnosti govora, jezika, čitanja i pisanja u djece (Jadranka Bjelica i Ilona Posokhova)
PredČip test za procjenjivanje predvještina čitanja i pisanja

Tablica 20. Logopedске dijagnoze djece uključene u posebne programe (Posebne skupine)

Logopedска dijagnoza	Broj djece
Poremećaj komunikacije	24
Poremećaj jezičnog razumijevanja i izražavanja	1
Nedovoljno razvijen govor	5
Nerazvijen govor	10
Zaostajanje u jezično govornom razvoju	3
Motorički govorni poremećaj	1
UKUPAN BROJ DJECE	44

Tablica 21. Logopedске dijagnoze djece u okviru Inkluzivnog edukacijsko-rehabilitacijskog programa podrške (IERP)

Logopedска dijagnoza	Broj djece
Poremećaj jezičnog razumijevanja i izražavanja	7
Nedovoljno razvijen govor	18
Zaostajanje u jezično govornom razvoju	13
Poremećaj komunikacije	7
Nerazvijen govor	4
Motorički govorni poremećaji	4

Oštećenje sluha	4
Zaostajanje u komunikacijskom i jezično govornom razvoju	2
Poremećaj socijalne komunikacije (socijalni- pragmatički poremećaj)	1
Blaže jezične teškoće	1
Poremećaj artikulacije	0
Rhinolalia aperta	1
UKUPAN BROJ DJECE	62

Tablica 22. Logopedске dijagnoze djece u okviru Inkluzivnih odgojno-obrazovnih skupina

Logopedска dijagnostika	Broj djece
Nedovoljno razvijen govor	2
Nerazvijen govor	2
Zaostajanje u govorno jezičnom razvoju	3
Poremećaj komunikacije	1
Artikulacijski poremećaj	9
Palatoschisis	1
Blaže jezično zaostajanje	1
Poremećaj jezičnog razumijevanja i izražavanja	0
Govorne netečnosti	1
Mucanje	2
Umjetna pužnica	1
UKUPAN BROJ DJECE	23

Posao stručnih suradnika logopeda provodio se prema Godišnjem planu i programu rada logopeda za tekuću pedagošku godinu. Plan se realizirao u neposrednom radu s djecom, roditeljima i odgojiteljima, u poslovima na razini stručnog tima te u ostalim poslovima na

Logopedski rad obuhvaćao je:

- Sudjelovanje u provođenju opservacija vezanih za upis nove djece u vrtić,
 - Sudjelovanje u izradi Godišnjeg plana i programa, sudjelovanje u izradi IOOP-a,
 - Procjenu i dijagnostiku jezično-govornih, glasovnih i komunikacijskih poremećaja
- Ovisno o teškoćama djeteta procjenjuju se:
- oralno-motoričke vještine djeteta i vještine hranjenja,
 - socijalna komunikacija,
 - jezično razumijevanje,
 - jezično izražavanje,
 - artikulacija i fonologija,
 - predvještine čitanja i pisanja.
- Suradnju s članovima stručnog tima,
 - nakon utvrđenog jezično-govornog statusa za svako dijete, izrađeni su individualni planovi i programi logopedske terapije ovisno o potrebama djeteta u suradnji s članovima stručnog tima (edukacijskim rehabilitatorima, psiholozima, voditeljima skupina). Zajednička evaluacija ostvarivanja planiranih ciljeva omogućila nam je cjelovitiji uvid u djetetov razvoj i napredovanje.
 - U okviru Redovnog programa u inkluzivnim skupinama pružena je stručna podrška odgojiteljima s ciljem savjetovanja kako za djecu s teškoćama tako i za djecu urednog razvoja kod kojih je prepoznata potreba za uključivanjem u logopedsku terapiju
 - Terapeutski rad s djecom,
 - individualno,
 - rad u manjim skupinama s djecom uključenom u IERP,
 - rad u posebnim skupinama
 - rad u manjim skupinama s djecom uključenom u program Inkluzivno odgojno-obrazovnih skupina
 - Upućivanje na specijalističke preglede,
 - Suradnju s roditeljima
 - individualni savjetodavni rad s ciljem podrške i razvijanja roditeljskih kompetencija
 - radionica za roditelje djece Inkluzivne odgojno obrazovne skupine („Predčitalačkejvještine“)
 - Suradnju s odgojiteljima i stručnim timovima dječjih vrtića.
 - ostvarena je suradnja s odgojiteljima i stručnim timovima vrtića Zadarske županije s ciljem pružanja stručne podrške kako bi se omogućilo bolje razumijevanje osobitosti i specifičnih potreba djeteta (poticanje komunikacije i jezično-govornog razvoja kroz

spontanu igru s vršnjacima i svakodnevne aktivnosti u redovnom vrtiću), s ciljem pružanja uputa i demonstracije rada u korištenju potpomognute komunikacije

- Suradnja s vanjskim suradnicima

-ostvarena je suradnja s logopedom u ambulanti OB Zadar, stručnim timom Centra za pružanje usluga u zajednici Mocire, stručnim timovima osnovnih škola u Zadru i privatnim logopedskim kabinetima

-sudjelovanje u obilježavanju Dana djece s teškoćama u razvoju (18.ožujka-2.travnja 2023.god.) izvođenjem predstave *Štorija o Tiću* s ciljem podizanja svjesnosti o važnosti potpomognute komunikacije

- predavanje o Duchenneovoj mišićnoj distrofiji iz perspektive logopeda u sklopu Mjeseca rijetkih bolesti (veljača 2023.god., Udruga DMD)

- sudjelovanje u emisiji Pomalo (Diadora TV) u sklopu humanitarne akcije koju su organizirali Udruga Cukrići i Teniski klub Zara s ciljem prikupljanja sredstava za Udrugu Down i DV Latica.

Tablica 23. Prikaz specifičnih oblika i metoda u radu logopeda

Korištenje Digitalnog logopedskog seta Behringer
Korištenje potpomognute komunikacije: - Asistivna tehnologija (ATAAC), različite informatičko-komunikacijske tehnologije: PCEye Mini, Look To Learn, Communicator 5, BIG mack, Big points, Kutije pričalice, Štipaljke pričalice, Pričajući raspored, Interaktivni zid, Tipkovnica Clevy u boji i ABC maestro, Beamz glazbalo, Go Talk 9+ - Manualni znak preuzet iz HZJ-a - Picture exchange communication system (PECS) uz računalni program Boardmaker
Korištenje Orffovog instrumentarija, CD player-a sa slušalicama, zvučnog lotta
Stimulacija orofacijalne motorike
Terapija oralno-motoričkog pozicioniranja (OPT – TalkTools) provedena sa djecom s teškoćama hranjenja, hipotonijom mišića, rascjepom usne i nepca, pojačanom salivacijom
Elementi SI pedagogije
Elementi Floor time metode
Marte Meo terapija - poticanje prirodnog (intuitivno didaktičkog) ponašanja roditelja kao potpore prirodnom razvoju djeteta pomoću interaktivnih analiza video snimaka
Elementi ABA (Applied Behaviour Analysis) pristupa

Kontinuiranom suradnjom i vođenjem evidencijskih lista pratilo se napredovanje djeteta:

- vođenjem dnevne dokumentacije (dnevnika rada),
- izradom izvješća, preporuka i stručnih nalaza i mišljenja,
- videoanalizama.

4.2.3. Psiholog

Tijekom pedagoške godine 2022./2023. psiholog je svojim radom obuhvatio ukupno 160 djece upisane u tri programa Vrtića. Planom i programom psihologa ostvareni su sljedeći zadaci:

1. Sudjelovanje u radu Povjerenstva za provedbu upisa djece u vrtić, opservacija na upisu,
2. Prikupljanje anamnestičkih podataka,
3. Upoznavanje s medicinskom dokumentacijom,
4. Opservacija ponašanja djece s obzirom na procese separacije i adaptacije u individualnom radu i u skupini,
5. Psihologijsko testiranje,

Tablica 24. Prikaz područja procjene i instrumentarij primijenjen tijekom pedagoške godine 2022./2023.

Područje procjene	Instrument	Br.djece
Psihomotorički razvoj	Razvojni test Čturić- RTČ-P i RTČ-M	51
	Denverski razvojni test- DRPT	7
Intelektualne sposobnosti	Wechlerove ljestvice inteligencije za djecu WISC-IV	10
	Ravenove progresivne matrice – CPM	1
	Cattelov test inteligencije – CTI	1
	Leiter test inteligencije	1
Neuropsihologija	Bender gestalt vidno-motorički test – LB-R	12
	Razvojna neuropsihologijska procjena – NEPSY I	1
Ličnost	Ilustrirani projektivni upitnik emocionalne stabilnosti djece – IPUES	4
	Test tematske apercepcije za djecu – CAT	1
Posebne namjene	Test za deficit pažnje/hiperaktivni poremećaj – ADHDT	1

6. Rad s djecom kroz praćenje cjelokupnog razvoja tj. kontinuirana opservacija zdravstvenog statusa djeteta i reakcije na farmakološku terapiju, kontakta, komunikacije i suradnje djeteta s odraslima, djecom, razvoja igre, razvoja samozbrinjavajućih aktivnosti, psihomotoričkog, intelektualnog, socio-emocionalnog razvoja; poticanje cjelokupnog

razvoja djeteta; kognitivno-bihevioralni psihoterapijski rad u suradnji s roditeljima (bihevioralni pristup u rješavanju: poteškoća separacije, poteškoća adaptacije, poteškoća komunikacije, poteškoća hranjenja, procesa u odvikavanju od pelena (toalet trening), poteškoća discipliniranja, emocionalnih poteškoća, enureze, enkopreze, strahova, hiperaktiviteta, agresivnosti, poteškoća usvajanja samozbrinjavajućih aktivnosti); BKT pristup poticanju intelektualnih sposobnosti i razvijanju socio-emocionalnih vještina,

7. Radionice s djecom u inkluzivnim skupinama,
8. Rad s roditeljima,
9. „Rastimo zajedno plus“ 11 UNICEF radionica za roditelje djece s teškoćama u razvoju (sudjelovalo 8 roditelja, od veljače do svibnja 2023. godine),
10. „Rastimo zajedno“ 11 UNICEF radionica za roditelje djece urednog razvoja (sudjelovalo 8 roditelja, od svibnja do srpnja 2023. godine)

Tablica 25. Područja i oblici rada s roditeljima tijekom pedagoške godine 2022./2023.

Oblici i područja rada	Djeca s teškoćama u razvoju	Broj roditelja
Informativno- edukativni individualni rad	Djeca s višestrukim teškoćama	16
	Djeca s poremećajem govorno-glasovne komunikacije	19
	Djeca s intelektualnim teškoćama	12
	Djeca s poremećajima iz spektra autizma	22
	Djeca s oštećenjem sluha	2
	Djeca s motoričkim teškoćama	1
Savjetodavni rad	Djeca s višestrukim teškoćama	14
	Djeca s poremećajem govorno-glasovne komunikacije	10
	Djeca s intelektualnim teškoćama	8
	Djeca s poremećajima iz spektra autizma	15
	Djeca s oštećenjem sluha	1

	Djeca s motoričkim teškoćama	1
	Djeca urednog razvoja	8
Rad po psihoterapijskim principima	Djeca s višestrukim teškoćama	3
	Djeca s poremećajem govorno-glasovne komunikacije	6
	Djeca s intelektualnim teškoćama	1
	Djeca s poremećajima iz spektra autizma	8

11. Suradnja sa svim sudionicima odgojno-obrazovnog procesa u Ustanovi,
12. Suradnja sa srodnim stručnim ustanovama,
13. Mentorstvo studentima 1. godine poslijediplomskog studija psihologije u sklopu kolegija Razvojna psihopatologija (33 studenta, studeni 2023.godine) i 5. godine poslijediplomsko studija psihologije u sklopu kolegija Praktikum iz psihodijagnostike (23 studenta, ožujak, travanj i svibanj 2023. godine.).

4.2.4. Fizioterapeuti

Ove pedagoške godine proveden je Plan i program fizikalne terapije koji se odnosi na propisane vježbe individualizirane za ukupno 38 djece (20 djece iz Posebnih programa, 1 dijete iz Redovnog programa, 17 djece iz Inkluzivno edukacijsko-rehabilitacijskog programa podrške). U ostvarivanju navedenog sudjelovala su dva fizioterapeuta.

Tablica 26. Prikaz tjedne dinamike ostvarivanja fizikalne terapije s djecom uključenom u Posebne skupine

Posebna skupina	Broj djece	Tjedna dinamika
Djeca s višestrukim teškoćama	10	4-5 x tjedno
Djeca sniženih intelektualnih sposobnosti	4	2 x tjedno
Djeca s poremećajima iz spektra autizma	6	1-2 x tjedno

UKUPNO	20	1-5 X tjedno
---------------	-----------	--------------

Tablica 27. Prikaz tjedne dinamike ostvarivanja fizikalne terapije s djecom u okviru Inkluzivnog edukacijsko- rehabilitacijskog programa podrške (IERP)

Poseban program	Broj djece	Tjedna dinamika
Djeca s višestrukim teškoćama	5	2-3 x tjedno
Djeca s poremećajima govorno-glasovne komunikacije	6	1-2 x tjedno
Djeca sniženih intelektualnih sposobnosti	5	2 x tjedno
Djeca s poremećajima iz spektra autizma	1	1-2 x tjedno
UKUPNO	17	1-3 X tjedno

Tablica 28. Prikaz tjedne dinamike ostvarivanja fizikalne terapije s djecom u Redovnoj (inkluzivnoj) skupini

Redovna skupina	Broj djece	Tjedna dinamika
Djeca s višestrukim teškoćama	1	4 x tjedno
UKUPNO	1	4 x tjedno

Program rada fizioterapeuta provodio se prema Godišnjem planu i programu rada fizioterapeuta za tekuću pedagošku godinu. Plan se ostvario u radu s djecom, roditeljima, odgojiteljima, na razini stručnog tima te ostalim poslovima na razini ustanove.

Rad fizioterapeuta obuhvaćao je:

- Izrada individualnog programa kineziterapije za svako dijete,
- Izradu Godišnjeg plana i programa rada i godišnjeg izvješća,
- Individualni terapeutski rad:
 - neurorazvojne vježbe s elementima senzorne integracije,
 - Bobath terapija,

- vježbe pasivnog istezanja ekstremiteta,
- vježbe za poboljšanje posture (za skoliozu i kifoza),
- vježbe za ravnotežu i koordinaciju,
- poligoni u svrhu razvoja prirodnih oblika kretanja,
- vježbe po principima DNS-a,
- Emmett terapija,
- Rad u skupinama
 - grupne vježbe i aktivnosti za djecu iz redovnih (inkluzivnih) skupina -u redovnim skupinama provodile su se grupne vježbe u vidu tjelesne kulture jednom tjedno. Program vježbi osmišljen je s ciljem poboljšanja razvoja dječje motorike, funkcionalnih sposobnosti, unaprjeđenja prirodnih oblika kretanja te pravilnog rasta i razvoja djeteta,
 - grupne vježbe i tjelesna aktivnost s djecom iz posebnih skupina,
- Procjena potreba za ortopedskim pomagalicama te primjenom ortopedskih pomagala u svakodnevnim aktivnostima,
- Vođenje dnevne evidencije,
- Izrada izvješća, zapažanja, preporuka i mišljenja,
- Suradnja s roditeljima - održavanje informacija; informiranje roditelja o važnosti provođenja vježbi te davanje upute za rad kod kuće
- Sudjelovanje u društvenim aktivnostima djece - druženja i proslave koje se organiziraju u i izvan Vrtića (rođendani, kino, pizzeria i sl.)
- Suradnja s vanjskim suradnicima
 - po zahtjevu roditelja, fizioterapeuti su predstavili i testirali svoj novi proizvod, Exopulse Mollii odijelo. Koristi se kod osoba s cerebralnom paralizom, multiplom sklerozom, moždanog udara i ostalih neuroloških bolesti koje izazivaju spazam mišića,
 - suradnja s kolegicama iz centra Mocire; savjetovanje oko zajedničke djece i dogovor oko plana terapija,
 - izvođenje predstave „Štorija o Tiću“ u sklopu obilježavanja Dana djece s teškoćama u razvoju i njihovih roditelja.
- Projekti
 - sudjelovanje u stručnom panelu u okviru projekta „Inclusive Play“ i okruglog stola u sklopu projekta „PRRI - Podrška Razvoju Rane Intervencije na području grada Zadra i Zadarske županije“ na temu „Sport kao model inkluzije djece s teškoćama u lokalnu zajednicu i povezanost s ranom intervencijom“,
 - suradnja s gradom Mostarom i Centrom Los Rosales (prilikom prvog posjeta Mostaru slušalo se i raspravljalo na temu panela „Učenje kroz igru i sport kao model inkluzije djece i mladih s invaliditetom“). Drugom posjetom sudjelovalo se na otvorenju senzoričkog parka u gradu Mostaru.
 - organiziranje i sudjelovanje u brojnim radionicama i aktivnostima u sklopu otvorenja senzoričkog parka Vruljica u Zadru.
 - snimanje kadrova vježbi s djecom u prostorijama vrtića Latica i u parku Vruljica koji se planiraju prikazivati u parku Vruljica na totemu.

-sudjelovanje u M.A.E.S. (Movement Analysis & Education Strategies) edukaciji u Zagrebu i stjecanje titule Maes terapeut

4.2.5. Stručni tim u Inkluzivnom edukacijsko-rehabilitacijskom programu podrške

Jedna od najvažnijih zadaća ovog programa je osnaživanje i podrška razvoju kompetencija odgojitelja koji su glavni *nositelji inkluzivnog procesa*, uz neposrednu podršku djeci i roditeljima. Stručni tim Dječjeg vrtića Latica neposrednim sudjelovanjem u ostvarivanju inkluzivnih programa pružio je stručnu podršku redovnim dječjim vrtićima koji uključuju djecu s različitim teškoćama u razvoju u redovne skupine.

Ostvarene aktivnosti stručnog tima u Inkluzivnom edukacijsko-rehabilitacijskom programu podrške su:

- Procjena inicijalnog statusa djeteta pri upisu u vrtić, korištenje mjernih instrumenata prema potrebama procjene,
- Utvrđivanje potreba djeteta (stručni timovi svih vrtića, roditelji i ostali stručnjaci uključeni u odgojno-obrazovni proces) i preporuka za daljnji oblik odgoja i obrazovanja,
- Priprema uvjeta za uključivanje djeteta u redovan rani i predškolski odgoj te prijelaz djece iz posebnih tranzitivnih skupina DV Latica u redovne vrtiće,
- Kreiranje individualnog edukacijsko-rehabilitacijskog plana i programa (IEP), sudjelovanje u izradi IOOP-a,
- Individualni i/ili skupni rehabilitacijski tretmani u Dječjem vrtiću Latica,
- Suradnja s roditeljima,
- Evaluacija i vrednovanje uspješnosti i kvalitete provođenja programa.

Ostvarene su temeljne zadaće inkluzivnog programa:

- Senzibilizacija djece bez teškoća i njihovih roditelja, bolje razumijevanje različitosti te razvijanje tolerancije i prihvaćanja,
- Podrška djetetu pri adaptaciji na okruženje i aktivnosti redovnog vrtića,
- Poticanje komunikacije i govorno-jezičnog razvoja kroz spontanu igru s vršnjacima i svakodnevne aktivnosti u redovnom vrtiću,
- Pružanje stručne podrške roditeljima i stručnim radnicima redovnih vrtića kako bi se omogućilo bolje razumijevanje osobitosti i specifičnih potreba djeteta,
- Ostvarivanje kvalitetnije razmjene informacija svih sudionika inkluzivnog programa,

- Uspostavljanje aktivne suradnje sa stručnim radnicima redovnih vrtića kroz zajedničko kreiranje ciljeva i smjernica za korištenje posebnih metoda rada u odgojno-obrazovnom procesu (metoda potpomognute komunikacije: slike iz Boardmaker programa i manualni znakovi, sudjelovanje u pripremi radionica senzibilizacije djece i različitim projektima).

Edukacijsko-rehabilitacijski tretmani provodili su se individualno, u paru ili u manjim skupinama. S obzirom na individualne potrebe, za svako dijete (62) kreiran je program usmjeren poticanju cjelokupnog razvoja. U logopedsku terapiju bilo je uključeno svih 62 djece, u tretman rehabilitatora 32 djece, u fizio/kineziterapiju 17 djece. Psihologijski rad obuhvaćao je svu djecu. Podrška, savjetodavni rad odgojiteljima i stručnim timovima vrtića te kontinuirano praćenje djece ostvareno je odlascima u matične redovne vrtiće. Suradnjom je obuhvaćeno 28 vrtića.

Tablica 29. Prikaz dječjih vrtića i broja djece s teškoćama uključene u suradničke vrtiće Inkluzivnog edukacijsko-rehabilitacijskog programa podrške

Br.	Dječji vrtić	Broj djece
1.	DV Sunce, Zadar	11
2.	DV Radost, Zadar	14
3.	DV Snoopy, Zadar	1
4.	DV Jordanovac, Zadar	1
5.	DV Klokan, Zadar	1
6.	DV Žuto Pače, Zadar	1
7.	DV Čuperak, Zadar	1
8.	DV Blagovijest, Zadar	1
9.	DV Osmjeh, Starigrad	1
10.	Dv Obrovac, Obrovac	2
11.	Dv Manulica, Manulica	1
12.	DV Srdelica, Kali	1
13.	DV Školjkica i more, Zadar	2
14.	DV Vrapčić, Zadar	1
15.	DV Bubamara, Benkova	5

16.	DV Vrška vila, Vrši	2
17.	DV Školjić, Pridraga	1
18.	DV Pinokio, Zadar	1
19.	DV Sabunić, Privlaka	2
20.	DV Cvrčak, Posedarje	1
21.	DV svete Male Terezije	1
22.	DV Smješko, Vir	1
23.	DV Zlatna Lučica, Sukošan	2
24.	Dv Golubica, Zadar	1
25.	DV Zvončić, Poličnik	2
26.	DV Cvit, Sv. Filip Jakov	1
27.	DV Otok Pašman, Dobropoljana	1
28.	DV Lastavica, Preko	2
Ukupno		62

5. Stručna usavršavanja

- Stručna edukacija – NLP Master Practitioner trening (Neuro lingvističko programiranje), DV Latica, Zadar, 9. lipnja do 11. lipnja, 30. lipnja do 2. srpnja, 21. srpnja do 23. srpnja, 25. kolovoza do 27. kolovoza 2023.,
- Stručni panel i okrugli stol Sport kao model inkluzije djece s teškoćama u lokalnu zajednicu i povezanost s ranom intervencijom, 9.9.2022., u sklopu projekta Inclusive play, Kneževa palača Zadar,
- Konferencija ATAAC 2022., 29.9-30.9.2022., Zagreb,
- Online sudjelovanje na Stručnom panelu Učenje kroz igru i sport kao model inkluzije djece i mladih sa invaliditetom, 6.10.2022., u sklopu projekta Inclusive play,
- „Primjena muzikoterapije u radu s osobama s razvojnim teškoćama i s ranjivim skupinama“- ETI Vinkovec: 1. modul: 7.-9.10.2022.; 2. modul: 11.-13.11.2022. ;3. modul: 25.-27.11.2022. ; 4. modul: 16.-18.12.2022.,

- Stručni panel Asistivna tehnologija i učenje kroz igru kao model inkluzije djece s teškoćama u razvoju u lokalnu zajednicu, 21.10.2022., u sklopu projekta Inclusive play, Kneževa palača Zadar,
- Depresija u djece i adolescenata: više od sniženog raspoloženja, 1.veljače 2023., Centar DAR (online predavanje),
- V. Bradamante, M. Ražov Radas, I. Čarnohorski, I. Šibalić i A. Jurjević Delišimunović : "Celijakija u vrtiću i školi", Udruga Celivita, Zadar, 31.3.2023.,
- I. KOKOSS konferencija: Interdisciplinarnost kao resurs, Vodice, 23.-25. veljače 2023.
- Stres u 21. stoljeću i kako ga podnose različite generacije?, Zadar, 6. lipnja 2023., Studentsko savjetovalište Sveučilišta u Zadru,
- Dani predškolskog odgoja „Zajedno rastemo“: Vrijeme za igru“ u organizaciji Sveučilišta u Zagrebu, Učiteljskog fakulteta i DV Cvrčak iz Čakovca, ožujak 2023.,
- Predavanje - Stres u 21. stoljeću i kako ga podnose različite generacije?, prof. dr. sc. Nataša Jokić-Begić, 6. 6. 2023., Sveučilište u Zadru,
- Online predavanje - Prikaz rezultata ankete o strategijama samopomaganja i postavljanju granice u radu edukacijskih rehabilitatora, mr.sc. Đana Baftiri, 19. 6. 2023., u organizaciji Hrvatske komore edukacijskih rehabilitatora,
- sudjelovanje u online RBT edukaciji (studeni, 2022.),
- edukacija za Nove Reynell razvojne jezične ljestvice (NRDLS- HR) u Zagrebu (veljača, 2023.),
- AZOO-Regionalna smotra za područje Zadarske, Šibensko-kninske, Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske županije-Projekti iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo Vlade Republike Hrvatske, Šibenik – sudjelovanje izlaganjem projekta „Naša mala knjižnica- Zvezdice“, 5. svibnja 2023.,
- AZOO- Dvodnevna državna smotra projekata u području Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo Vlade Republike Hrvatske za Rani i predškolski odgoj i obrazovanje, Zagreb- 18.i 19. svibnja 2023. -sudjelovanje izlaganjem projekta „Naša mala knjižnica-Zvezdice“, 22.-26. svibnja 2023.,
- Organizacija Oloklirosi- Erasmus+ ICT IN INCLUSIVE EDUCATION- Heraklion, Kreta, od 22. do 26.5.2023.,
- sudjelovanje u online RBT edukaciji (studeni, 2022.),

- edukacija za Nove Reynell razvojne jezične ljestvice (NRDLS- HR) u Zagrebu (veljača, 2023.),
- sudjelovanje na online edukativnom programu iz područja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (edukativni program o interkulturalnosti i univerzalnim jezicima-glazba, umjetnost, mentalno zdravlje,svemir) „Razvojna raketa“. Tvorac koncepta i organizator Razvojne rakete je KoHo pedagogija, 21.3.-24.3.2023.,
- edukacija u Stručno razvojnom centru DV Sopot za provedbu programa inkluzivnog pristupa prema uključivanju djece s teškoćama rane i predškolske dobi, Zagreb, 28.travnja, 26.svibnja, 16.lipnja 2023., a ostatak modula tijekom jeseni i iduće godine,
- sudjelovanje u M.A.E.S. (Movement Analysis & Education Strategies) edukaciji u Zagrebu i stjecanje titule Maes terapeut, 15.-26.5.2023 i 12.-23.6.2023.,
- 25. Ljetna akademija sa stručnim usavršavanjima „Poremećaji spavanja u djece i Poremećaj iz spektra autizma i ADHD“, 28.8.2023.-1.9.2023., u organizaciji Akademije za razvojnu rehabilitaciju, Sveučilišta u Zadru i Opće bolnice Zadar,
- Savjetodavni razgovor s roditeljima djece uključene u dječji vrtić u organizaciji OMEP-a Hrvatska.

6. Projekt Inclusive Play (EU projekt)

Projekt Inclusive Play prijavljen je na drugi poziv za dostavu projektnih prijedloga u okviru Interreg IPA Programa prekogranične suradnje Hrvatska–Bosna i Hercegovina-Crna Gora za razdoblje 2014. - 2020. Ukupni budžet za Dječji vrtić Latica iznosi 165.628,77 EUR (85% sufinanciranje EU). Projekt još traje, završno do 30. studenog 2023. Projektno partnerstvo sačinjeno je od Grada Zadra kao vodećeg partnera projekta i projektnih partnera Dječjeg vrtića Latica – Zadar, Centra za djecu i omladinu sa posebnim potrebama „Los Rosales“ – Mostar i Grada Mostara.

Projekt promovira stvaranje inkluzivnih zajednica te doprinosi poboljšanju politika i usluga koje doprinose socijalnoj inkluziji osoba s teškoćama u razvoju.

U sklopu projekta izgrađen je senzorički park koji je smješten na području parka Vruljica u Zadru. Namjena parka je poboljšanje kvalitete života djece i mladih s teškoćama u razvoju na području grada i šire, te poboljšanje standarda pružanja socijalnih usluga. Senzoričkim parkom stvara se krajolik koji može potaknuti raznoliku paletu osjetilnih podražaja i

primijeniti se u svrhu rehabilitacije ali i rekreacije. To je novi koncept igrališta u kojemu djeca i mladi u zaokruženoj sredini postižu iskustveno, cjelovito i socijalno učenje.

Osim radionica za roditelje, odgojitelje, pedagoge, logopede i ostale stručne radnike drugih Vrtića ostvarenih prošle pedagoške godine, a kako bi ojačao svoje stručne kompetencije Dječji vrtić Latica za svoje stručne radnike nastavlja s edukacijom (NLP).

Sve navedeno predstavlja dodanu vrijednost za sam projekt i višestruku korist za osobe s teškoćama u razvoju, ali i osobe urednog razvoja. Uz odgovarajuću podršku zajednice u kojoj žive osobe s teškoćama u razvoju, očekuje se poboljšanje razine zdravlja i razvoja te postizanje bolje socijalne inkluzije.

U ovoj pedagoškoj godini održan je niz sastanaka svih partnera za realizaciju projekta, podneseno je izvješće o ostvarenim aktivnostima Vrtića kao partnera projekta za četvrto i peto izvještajno razdoblje. Održana je Panel diskusija, 9. rujna 2022. Tema Panela bila je „Inkluzija kroz sport/ Sport kao model inkluzije djece i osoba s teškoćama/invaliditetom“.

7. Erasmus+

Dječji vrtić Latica uključio se u Erasmus+ program kratkoročne mobilnosti s projektom „Asistivna tehnologija za bolju inkluziju“ u trajanju od osam mjeseci. Ravnateljica Anita Rudić, edukacijska rehabilitatorica Iva Bučić, te odgojiteljica Iva Benček posjetile su Oloklirosi centar na Kreti u gradu Heraklionu gdje su sudjelovale na petodnevnoj edukaciji „ICT in inclusive education“. Edukacija je pružila pristup o značaju doprinosa korištenja ICT-a u učionici kao alata za učenje, a posebno u obrazovanju djece s teškoćama jer osigurava pristupačnost i aktivno sudjelovanje za sve korisnike. Program je pomogao boljem razumijevanju koncepta digitalne pedagogije i razvoju vlastite digitalne pedagogije. Upoznale su neke od imperativa koji pokreću promjene u obrazovnim praksama. Naučile su stvarati digitalne priče i igre, kombinirati ICT s inkluzivnim obrazovanjem, koristiti simulacije temeljene na webu u obrazovne svrhe.

Razmijenjena su iskustva s grupom, učiteljima iz različitih zemalja, primjerice Finske, Italije, Španjolske, Poljske i Grčke. Tijekom edukacije korišteni su razni digitalni alati, neki od njih su: Google učionica, Google obrasci, Google Drive, Microsoft Whiteboard i Google Jumboard, Canva, Slidesmania, Gimkit, Genially, OBS...

Sudionici će svoja stečena znanja prenijeti ostalim radnicima u dječjem vrtiću te tako pomoći svima u provođenju što uspješnije inkluzije.

8. Suradnja s roditeljima

Suradnja s roditeljima ostvarena je informiranjem roditelja o organizaciji, metodologiji i konceptu rada te programima vrtića, upoznavanjem specifičnosti ponašanja djeteta u vrtićkom okruženju, djetetovih potreba i interesa u vrtiću, pružanjem stručne podrške i pomoći u osnaživanju roditeljskih kompetencija te zajedničkim postavljanjem ciljeva u odgojno-obrazovnom procesu.

Tablica 30. Ostvareni oblici suradnje s roditeljima

Oblik suradnje	Opis sadržaja i aktivnosti
<i>Individualan pristup kod prijema novog djeteta</i>	Konzultacije s roditeljima, inicijalni razgovori, upitnik o osobitosti djeteta, informacije o pravima i obvezama roditelja i vrtića, zajedničko osiguravanje primarnih uvjeta za proces prilagodbe djeteta i njegovih roditelja.
<i>Svakodnevno informiranje roditelja</i>	Neposredno kraće verbalno informiranje, posredno preko kutića za roditelje, panoa dječjih radova, edukativnih plakata i letaka.
<i>Individualni razgovori s roditeljima</i>	Informativni i problemski razgovori održani na inicijativu roditelja ili/i stručnih radnika.
<i>Roditeljski sastanci informativnog i radioničkog tipa (uz poštivanje epidemioloških mjera)</i>	Roditeljski sastanci za roditelje djece uključene u primarne posebne programe s temama: - Prava i obveze roditelja, • Adaptacija djeteta na novu sredinu, • Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje, • Modifikacija ponašanja s ciljem smanjivanja nepoželjnih oblika ponašanja, • Metoda potpomognute komunikacije, • Prehrana i prehrambene navike, • Osobna higijena.
<i>Edukativna predavanja</i>	Tematska predavanja prema interesima i potrebama roditelja • primjereni oblici školovanja učenika s teškoćama u razvoju, • prezentacija programa rada OŠ Voštarnica.
<i>Savjetodavni rad s roditeljima</i>	Pružanje informacija i uputa o načinu i oblicima rada s djetetom, odgoju i pomoći djetetu, podrška. • Edukacija i demonstracija elemenata Terapije oralnog pozicioniranja (OPT) – elementi vanjske masaže lica, • Važnost pravilne prehrane u rješavanju problema opstipacije, • Primjena oro-facijalne masaže u svrhu smanjenja salivacije, • Važnost pravilne prehrane u prevenciji pretilosti, • Važnost cijepljenja u prevenciji zaraznih bolesti • Odvikavanje od pelena.
<i>Uključivanje roditelja u neposredan rad s djecom</i>	Roditelji kao suradnici u ostvarivanju programskih aktivnosti koje primarno realizira odgojitelj u svojoj skupini (prikupljanje i dopunjavanje materijala za planirane aktivnosti, aktivno sudjelovanje u aktivnostima, sudjelovanje na svečanostima).
<i>Informativni kutić za</i>	Sadržaji kutića usmjereni na događanja u skupinama, najave događanja u vrtiću,

<i>roditelje preko društvenih mreža</i>	važne informacije, prostor za mišljenja roditelja.
<i>Ostali oblici suradnje</i>	Božićno darivanje Proslave u vrtiću: Sv. Lucija, posjet MK Beštije.
<i>Online suradnja (COVID-19)</i>	Telefonski savjetodavni razgovori. Video savjetodavni razgovori. Komunikacija i razmjena informacija putem Gmail-a, WhatsApp-a, Viber-a, SMS-a. Izdavanje stručnih nalaza i mišljenja putem elektroničke pošte.

9. Suradnja s lokalnom zajednicom i institucijama

Ove pedagoške godine zbog epidemije COVID-19 bile su otkazane brojne planirane aktivnosti u suradnji s vanjskim ustanovama. Ostvarena suradnja prikazana je u Tablici 27.

Tablica 31. Ostvareni ciljevi suradnje s vanjskim ustanovama

Cilj suradnje	Suradnici (institucije, ustanove, udruge)	Sadržaji
<i>Bogaćenje spoznaje djeteta dodatnim sadržajima i aktivnostima u i izvan vrtićkog okruženja</i>	Kazalište lutaka Zadar	Predstave: „Vrlo gladna gusjenica“, „Mačak u čizmama“
	HNK Zadar	Predstava: „Aladin“
	Muzeji grada Zadra	Posjet muzeju stakla, Arheološkom muzeju, Hrvatskom narodnom muzeju, Kneževoj palači i Gradskoj loži
	Znanstvena knjižnica Zadar	Izložba crteža: „Leon i perijatelji“
	Gradska knjižnica Zadar	Sudjelovanje u programu „Zadar čita“
	Tvornica mašte	Suradnja s fotografkinjom Željkom Tomaš, Mirjana Mrkela je predstavila slikovnicu „Optimist oko Zadra“
	Moto klub Beštije	Obilježavanje dana Sv. Lucije, dolazak članova kluba na motorima, darivanje
<i>Stručna suradnja, kontinuirano tijekom godine i prema potrebi</i>	Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Agencija za odgoj i obrazovanje, Upravni odjel za obrazovanje, kulturu i sport Zadarske županije, Upravni odjel za socijalnu skrb i zdravstvo i Upravni odjel za odgoj i školstvo Grada Zadra.,Zadarska Županija	Program, izvješće, suglasnosti, subvencije, sufinanciranje, upute i preporuka za sprječavanje epidemije COVID -19
	Akademija za razvojnu rehabilitaciju	navedeno u Poglavlju 5. Stručno usavršavanje, suradnja

	Edukacijsko – rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Centar za rehabilitaciju ERF-a	Studentska praksa, stručno predavanje, suradnja.
	Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom	Izdani Nalazi i mišljenja o vrsti i stupnju teškoća korisnika, suradnja.
	Centri za socijalnu skrb	Suradnja, sudjelovanje u praćenju djece s teškoćama u razvoju i njihovih obitelji, ostvarivanje prava.
	Dječji vrtići Zadarske županije, Kabinet za ranu intervenciju	Suradnja, razmjena informacija
<i>Zaštita zdravlja i osiguravanje uvjeta za rast i razvoj djece u vrtiću</i>	Zavod za javno zdravstvo Zadar	Suradnja s epidemiološkom službom, Odjelom za promicanje zdravlja i Službom za zdravstvenu ekologiju.
	Pedijatrijske ordinacije	Razmjenjivanje informacija, praćenja pobola djece.
	Opća bolnica Zadar	Suradnja s Odjelom za pedijatriju (ambulanta psihologa, ambulanta logopeda, ambulanta neuropedijatra).
	Psihijatrijska bolnica za djecu i mladež Zagreb	Razmjena informacija za djecu upućenu na procjenu.
	Dental centar Dijan, stomatološka ordinacija dentalne medicine	Preventivni stomatološki pregledi za djecu
	Poduzeće za dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju „Ciklon“ d.o.o.	Provođenje mjera DDD.

Stručna suradnja ostvarena je za studente:

- Sveučilišta u Zadru, Odjela psihologije, ostvareno je:
 - Mentorstvo studentima 1. godine poslijediplomskog studija psihologije u sklopu kolegija Razvojna psihopatologija (33 studenta, studeni 2023.godine),
 - Mentorstvo studentima 5. godine poslijediplomskog studija psihologije u sklopu kolegija Praktikum iz psihodijagnostike (23 studenta, ožujak, travanj i svibanj 2023. godine.),
 - Mentorstvo studentima 1. godine poslijediplomskog studija psihologije u sklopu kolegija Razvojna psihopatologija (33 studenta, studeni 2023.godine) i 5. godine poslijediplomskog studija psihologije u sklopu kolegija Praktikum iz psihodijagnostike (23 studenta, ožujak, travanj i svibanj 2023. godine.),
- Sveučilišta u Zadru, Odjela za zdravstvene studije, preddiplomski studij sestrinstva, kolegij: zdravstvena njega osoba s invaliditetom
 - vježbe su ostvarene za 44 studenta u razdoblju od 23. 1. do 1.2.2023. godine.

10. Popis literature, stručni radnici

- Ayres, J.: Dijete i senzorna integracija, Naklada Slap, 2003.
- Aron, E.N. (2020.): Visokoosjetljivo dijete, Harfa
- Berc, G. (2012). Obiteljska otpornost – teorija i primjena koncepta u socijalnom radu. Ljetopis socijalnog rada, 19 (1), 145-167.
- Biel, L. i Peske, N.: Senzorna integracija iz dana u dan, Ostvarenje, Lekenik, 2007.
- Boyd, B. A. (2002): Examining the Relationship Between Stress and Lack of Social Support in Mothers of Children With Autism, Focus Autism Other Developmental Disabilities, 17, 4, 208- 215.
- Breitzkreuz, R., Wunderli, L., Savage, A., & McConnell, D. (2014). Rethinking; resilience in families of children with disabilities: a socioecological approach.; Community, Work & Family, 17(3), 346–365.; <https://doi.org/10.1080/13668803.2014.893228>
- Britvić, D. (2010). Obitelj i stres. Medicina Fluminensis : medicina fluminensis,; 46(3), 267–272. <https://hrcak.srce.hr/clanak/89361>
- Bujas Petković, Z., Frey Škrinjar, J., Hranilović, D., Divčić, B., Stošić, J. (2010): Poremećaji autističnog spektra: značajke i edukacijsko-rehabilitacijska podrška. Zagreb: Školska knjiga
- Buljan- Flander, G. i sur. (2019.): Znanost i umjetnost odgoja, Geromar d.o.o.
- Buljat, I. (2021). Roditeljski stres, strategije suočavanja i prilagodba roditelja djece s teškoćama u razvoju (Diplomski rad). Fakultet zdravstvenih studija u Rijeci,; Sveučilište u Rijeci. <https://repository.fzsri.uniri.hr/islandora/object/fzsri%3A1447>
- DeClaire, J., Gottman, J. (2022.): Kako odgojiti emocionalno inteligentno dijete, Harfa
- Čudina-Obradović, M., & Obradović, J. (2003). Potpora roditeljstvu: izazovi i mogućnosti. Revija za socijalnu politiku, 10(1). <https://doi.org/10.3935/rsp.v10i1.139>
- Čudina – Obradović, B. i Obradović, J. (2006): Psihologija braka i obitelji. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga
- Deklaracija o pravima osoba s invaliditetom (Narodne novine, 47/05)
- Demarin V., Zdrav mozak danas – za sutra, Medicinska naklada, Zagreb 2017.
- Dennison, P.E. (2007.): Brain gym- priručnik za obitelj i edukatore, Ostvarenje d.o.o.
- Dijete u svijetu igre, B. Mendeš, Lj. Marić, Lj. Goran Zagreb 2020.
- Dnevnik odgojitelja, V. Krajačić, Zagreb 2016.
- Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i obrazovanja (Narodne novine, 63/08, 90/10).
- Gjurković, T. (2016.): Terapija igrom, Harfa
- Greenspan, S.: Dijete s posebnim potrebama, Ostvarenje, Lekenik, 2004.
- Frost, L. i Bondy, A.: Picture Exchange Communication System Training Manual, Pyramid Educational, USA, 2010.
- Juul, J., Vaše kompetentno dijete, Naklada OceanMore, Zagreb, 2017.
- Kiš Glavaš L., Rehabilitacija putem pokreta, Edukacijsko rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2016.

- Krsnik, V. (2018). Otpornost obitelji djece s poremećajem iz spektra autizma.; Edukacijski-rehabilitacijski fakultet, Sveučilište u Zagrebu.; <https://repositorij.erf.unizg.hr/islandora/object/erf:487>
- Sundberg, M.L.: VB-MAPP: The Verbal Behavior Milestones Assessment and Placement Program, 2008.
- Glazzard, J., Overall, K. (2012): Living with autistic spectrum disorder: parental experiences of raising a child with autistic spectrum disorder (ASD), *British Journal of Learning Support*, 27, 1, 37-45.
- Gustović-Ercegovac, A. (1992): Kompetentnost za roditeljsku ulogu kod roditelja djece usporena kognitivnog razvoja, 28 (1-2), 57-62.
- Hrvatska udruga za ranu intervenciju u djetinjstvu (HURID) (2015). ČETVRTI HRVATSKI SIMPOZIJ O RANOJ INTERVENCIJI U DJETINJSTVU.
- Ivaštanin, I. i Vrbanec, D. (2015): Razvijanje partnerstva s roditeljima. *Dijete, vrtić, obitelj*, 21 (79), 24-25.
- Joelle Alexander J. i Dissing Sandahl I. (2018.): *Danski odgoj djece*, Egmont d.o.o.
- Jordan, R., Powell, S. (1995): *Understanding and Teaching Children with Autism*. London: Wiley
- Kiš Glavaš L. (2016.): *Rehabilitacija putem pokreta*, Edukacijsko rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- Konvencija o pravima djeteta, UN, 1989.
- Konvencija o pravima osoba s invaliditetom, 2006., ratifikacija RH, 2008.
- Kovačić, M. (2017). *Maria Montessori (Diplomski rad)*.
- Kranowitz Stock C. (2018.): *Aktivnosti za djecu s poteškoćama osjetilne obrade*, Ostvarenje d.o.o.
- Kranowitz Stock C. (2018.): *Igre za senzornu integraciju*, Ostvarenje d.o.o.
- Leutar, Z. i Oršulić, V. (2015). Povezanost socijalne podrške i nekih aspekata roditeljstva u obiteljima s djecom s teškoćama u razvoju. *Revija za socijalnu politiku*, 22 (2), 153-176.
- Leutar, Z. & Starčić, T. (2007). Partnerski odnosi i dijete s poteškoćama u razvoju. *Ljetopis socijalnog rada*, 14 (1), 27-58. <https://hrcak.srce.hr/11493>
- Matijaš, T., Bulić, D. i Kralj, T. (2019). Timski pristup u ranoj intervenciji u djetinjstvu. *Medicina Fluminensis*, 55 (1), 16-23.
- McDermott, I. i Jago, W. (2007.). *NLP učitelj*, Alinea
- Melillo, R. (2016.). *Isključena djeca*, Harfa
- Milić Babić, M. (2012): Neke odrednice roditeljskog stresa u obiteljima djece s teškoćama, 48 (2), 66-75.
- Milić Babić, M. i Laklija, M. (2013). Strategije suočavanja kod roditelja djece predškolske dobi s teškoćama u razvoju. *Socijalna psihijatrija*, 41 (4), 215-225.
- Mladenović, D. (2017). *Algoritam za uspjeh- neurolongvističko programiranje*, Alineja
- Mlinarević, V.; Zrilić, S.: „Integralan pristup darovitosti- perspektiva u odgoju i obrazovanju“
- Muraja, J. i sur. (2008.): *Vodič za provedbu samovrednovanja ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja*, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, Zagreb
- Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (*Narodne novine*, 5/15)

- Izmjene i dopune kurikulumuma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (MZO, 2017.)
- Pomozimo im rasti - priručnik za partnerstvo odgojitelja i roditelja, M. Milanović i suradnice Zagreb 2014.
- Pravilnik o obrascima zdravstvene dokumentacije djece predškolske dobi i evidencije u dječjim vrtićima (Narodne novine, 114/02 i 63/19).
- Pravilnik o sadržaju i trajanju programa predškole (Narodne novine, 107/14)
- Pravilnik o upisu djece i ostvarivanju prava i obveza korisnika usluga Dječjeg vrtića Latica, Zadar (Klasa:601-02/22-01/05; Urbroj:2198-1-110-22-1 od 7. lipnja 2022.)
- Priručnik za rad s osobama s komunikacijskim teškoćama u redovnom odgojno-obrazovnom sustavu, više autora, Centar za odgoj i obrazovanje „Slava Raškaj“ Zagreb,2014.
- Priručnik za samovrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja Zagreb,2012.
- Program zdravstvene zaštite djece i higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima (Narodne novine, 105/02, 55/06 i 121/07).
- Razvoj dječjeg mozga, D.J.Siegel, T.P. Bryson, Harfa,Split 2015.
- Rešić, B., Solak, M., Rešić, J., Lozić, M. (2007): Pervazivni razvojni poremećaji, Paediatrica Croatica, 51, 159-166.
- Rolgulj, E.: „Dijete u digitalnom okružju- primjena digitalne tehnologije u dječjem vrtiću“
- Slunjski, E.: „Izvan okvira 5- Pedagoška dokumentacija procesa učenja djece i odraslih kao alat razvoja kurikulumuma“
- Škrebilin, A. (2017.): Psihološka prilagodba roditelja djece s teškoćama u razvoju. Diplomski rad, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb.
- Ustav Republike Hrvatske (Narodne novine, 56/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14)
- Vučinić, Ž. (2019.): Vježbam – rastem, priručnik za poticanje razvoja djece, Medicinska naklada
- Vukojević, M., Grbavac, D., Petrov, B. i Kordić, M. (2012). Psihološka prilagodba na kronični stres roditelja djece s intelektualnim teškoćama. Liječnički vjesnik, 134 (11- 12), 310-315.
- Vundać, P.: Mehanizmi suočavanja sa stresom kod roditelja djece s teškoćama u razvoju. Diplomski rad, 2019.
- Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine, 10/97, 107/07, 94/13, 89/19, 57/22 i 101/23)
- Zrilić, S.: „Djeca s teškoćama u inkluzivnom vrtiću oi školi- Suvremeni pristup i metode učenja“

Klasa: 601-02/23-01/02

Urbroj: 2198-1-110-23-1

Zadar, 31. kolovoza 2023.

Ravnateljica

Anita Rudić, mag.rehab.educ.

Anita Rudić

Dječji vrtić Latica
Broj RKP-a: 35966
23000 Zadar
Matični broj: 01652982
Ulica Asje Petričić 5 D
OIB: 99067364360
Razina: 21
Razdjel: 000
Šifra djelatnosti: 8510 – predškolsko obrazovanje
Šifra grada: 520

BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE ZA 2023. GODINU

1. BILJEŠKE UZ BILANCU (OBRAZAC BIL)

Nefinancijska imovina evidentirana je u iznosu od 100.610,05 eura što čini povećanje od 7,30 %.

Povećanje je razvidno na Uredskoj opremi i namještaju za 7,9% , nabava SenCastle šatora u sklopu projekta Inclusive play, Opremi za održavanje i zaštitu 8,2%, zbog nabave kosilice i Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene za 75,7% nabava Proludic kućice za klupama i ogradni sustav za dvorište u sklopu projekta Inclusive play

Vrijednost ukupne financijske imovine (novac i potraživanja) iznosi 155.000,30 eura i bilježi povećanje u iznosu od 2,8% u odnosu na početak izvještajnog razdoblja.

Novac u banci i blagajni iznosi 0,00 eura radi prijenosa sredstava u gradski proračun. Ostala potraživanja smanjena su za 11,4 % radi manjeg bolovanja radnika na teret HZZO-a.

Potraživanja za prihode poslovanja, stanje na 31.12.2023., iznose 62.760,57 eura i povećani su za 384,1 % i uključuju:

- potraživanje od prodaje proizvoda i robe, te pruženih usluga (sufinanciranje roditelja) u iznosu od 3.471,26 eura,
- potraživanje za prihode iz proračuna 59.288,54 eura.

Obveze za rashode poslovanje na kraju izvještajnog razdoblja iznose 93.968,88 eura , te bilježe povećanje od 27,10 %. Obveze za zaposlene povećane su za 26,00% radi povećanja broja zaposlenih odgojiteljica i osnovice za obračun plaće.

Financijski rezultat sastoji se od:

- viška prihoda poslovanja u iznosu od 86.906,38 eura,
- manjak prihoda od nefinancijske imovine iznosi 29.346,22 eura,
- financijski rezultat –ukupni višak prihoda i primitaka 57.560,16 eura

2. BILJEŠKE UZ OBRAZAC PR-RAS

Prihodi poslovanja u izvještajnom razdoblju iznosili su 1.188.321,14 eura što je za 22,9% više od ostvarenog u izvještajnom razdoblju prethodne godine. Najznačajnije odstupanje u ostvarenju u odnosu na prethodno razdoblje zabilježeno je na sljedećim šiframa:

63 Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna 25,10 % -Pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan (uplate Gradova i općina, Mzo i Županija) za 9,5% i Tekuće pomoći temeljem prijensa EU sredstava za – sudjelovanje u Erasmus + projektu,

65 Prihodi po posebnim propisima, porast za 8,5% radi većeg broja upisane djece koja pohađaju redovni program,

66 Prihodi od donacija, u odnosu na prethodno razdoblje veći su za 133,7%, radi većeg broja donacija (fizičke osobe, neprofitnih organizacija, i trgovačkih društva),

67 Prihodi iz nadležnog proračuna, veći su 21,8% zbog povećanja odgojiteljica i povećanja osnovice za obračun plaće i povećanja materijalnih rashoda.

Rashodi poslovanja izvršeni su u iznosu 1.173.902,82 što je za 21,7 % više nego prethodne godine.

Rashodi za zaposlene ostvoreni su 24,5% više nego prošle godine, odstupanja u odnosu na prošlu godinu zabilježena su na:

- 311 Plaće bruto, ostvarene su 24,5% više u odnosu na prošlu godinu zbog potrebe zapošljavanja novih odgojiteljica (više upisane djece) i povećanja osnovice za obračun plaće (listopad 2023.),
- 312 Ostali rashodi za zaposlene ostvoreni su više 23,4% u odnosu na prošlu godinu zbog većeg broja isplaćenih jubilarnih nagrada (4), otpremnine za odlazak u mirovinu, isplata potpora za bolovanje duže od 90 dana (1) i potpora za slučaj smrti (1), regresa
- 3132 Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje ostvoreni su 24,5% više nego prethodne godine, a isplaćeni su sukladno važećim zakonskim propisima.

Materijalni rashodi ostvoreni su 9,5% više nego prošle godine. Ovi rashodi obuhvaćaju naknade troškova zaposlenima, rashode za usluge i ostale nespomenute rashode poslovanja. Odstupanja u odnosu na prošlu godinu zabilježena su na:

- Naknada za prijevoz povećana je za 21,7 % zbog povećanja broja radnika,
- 322 Rashodi za materijal i energiju veći je za 27 % , odstupanja su zabilježena na:
 - 3221 Uredski materijal za 34,5 % radi kupovine didaktike i veće potrošnje higijeskog materijala i porasta cijena
 - 3222 Materijal i sirovina 39,2% radi povećanja broja upisane djeca i povećanja cijena namirnica, 3223 Energija smanjeno za 11,80 % (grijanje na plin - prema Sporazumu kojim je uređeno zajedničko podmirenje troškova u Centru Mocire od 19% razmjerno površini koju koristi DV Latica u građevini).
 - 3224 Materijal za tekuće održavanje 374,9% zbog veće potrebe za popravcima.

- 323 Rashodi za usluge smanjen je za 7,1% u odnosu na prethodnu godinu, najveća odstupanja zabilježena su na:
- 3232 Usluge tekućeg i investicijskog održavanja smanjene su za 66,60% zbog manjih radova u odnosu na prethodnu godinu
 - 3234 Komunalne usluge povećanje su za 135,2 radi podmirenja dijela dugovanja Vodovodu
 - 3235 Zakupnine i najamnine povećane su 21,8% - najam printera, te veći broj obračunatih kopija,
 - 3238 Računalne usluge povećane su 70,00 % u odnosu na prethodnu godinu zbog ažuriranja računalnih baza 3239 Ostale usluge povećane su za 23,7% zbog porasta broja obroka za djecu i cijene.
 - 329 Ostali nespomenuti rashodi poslovanja povećani su u odnosu na prethodnu godinu za 1,2 %, a najveće odstupanje bilježi se na 3293 Reprerentacija smanjenje od 42,50 % radi manjeg broja radnika na božićnom domijenk u odnosu na prethodnu godinu kada su se povodom imenovanja nove ravnateljice i nakon dugo godina organiziran božićni domjenak gdje su se okupili zaposlenici i umirovljenici i članovi UV vijeća, 3295 Pristojbe i nakande smanjeni su od 94,8%, 3299 Ostali nespomenuti rashodi poslovanja povećani su za 204,6% zbog Fina certifikata- izrada certifikata za novu ravnateljicu i tajnika ustanove.

Financijski rashodi 3431 ostvareni su 14,00% više nego prethodne godine zbog povećanja naknada usluga platnog prometa.

42 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine iznose 29.346,22 eura i veći su za 484,5% u odnosu na prethodnu godinu (nabave u sklopu projekta Inclusive play i nabava kosilice.

3. BILJEŠKE UZ OBRAZAC RAS-FUNKCIJSKI

091 - predškolsko obrazovanje - sredstva u iznosu od 1.203.249,04 eura

sačinjavaju: - rashodi poslovanja 1.173.902,82 eura

- rasho. za nabavu nefinan. imovine 29.346,22 eura

Zabilježeno je povećanje u odnosu na prethodnu godinu za 24,10 % zbog povećanja rashoda poslovanja (većeg broja upisane djece u redovan program, zapošljavanja novih odgojiteljica, povećanja osnovice za obračun plaća) i rashoda za nabavu nfinancijske imovine(nabave u sklopu projekta Inclusive play)

5. BILJEŠKE UZ OBRAZAC OBVEZE

V 001 - Stanje obveza na početku izvještajnog razdoblja iznose 73.920,52 eur

V 006 - Stanje obveza na kraju izvještajnog razdoblja iznose **93.968,88 eur**

sastoje se od dolje navedenih stavki u iznosu od

- 231 Obveze za zaposlene (plaća za 12/23.)	89.174,64 eur
- 232 Obveze za materijalne rashode (naknada za prijevoz na i s posla 12/22.)	2.345,25 eur
- 232 Obveze za materijalne rashode	2.448,99 eur

V 009 - Stanje nedospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja u iznosu od 91.519,89 odnosi se na plaću i naknadu prijevoza za 12/23. s rokom dospjeća 15.01.2024.

Klasa: 400-04/24-01/01
 Urbroj: 2198-1-110-1-24-1
 Zadar, 31. siječnja 2024

Voditeljica računovodstva,
 Nikolina Sanković

Ravnateljica:
 Anita Rudić mag. oec. iab. št. 2

REFERENTNA STRANICA

Verzija 8.1.3

Izvjestaji proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika

RKP: 35966

Naziv obveznika: DJEČJI VRTIĆ LATICA

Razina: 21

Oznaka razdoblja: 2023-12

Pregled popunjenosti obrazaca:	Popunjen		Broj pogrešaka
	PR-RAS	DA	Nema
BILANCA	DA	Nema	
RAS funkcijski	DA	Nema	
P-VRIO	DA	Nema	
OBVEZE	DA	Nema	

Obrazac	Opis stavke	Šifra	Prethodna godina / početak godine	Tekuća godina / kraj godine
PR-RAS	PRIHODI POSLOVANJA (šifre 61+62+63+64+65+66+67+68)	6	967.215,53	1.188.321,14
	RASHODI POSLOVANJA (šifre 31+32+34+35+36+37+38)	3	864.928,57	1.173.902,82
	Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sjedećem razdoblju (šifre X005 + '9221-9222' - Y005 - '9222-9221')	X006	72.488,06	57.560,16
	Manjak prihoda i primitaka za pokrivenje u sljedećem razdoblju (šifre Y005 + '9222-9221' - X005 - '9221-9222')	Y006	-	-
BILANCA	Nefinancijska imovina (šifre 01+02+03+04+05+06)	B002	93.789,63	100.610,05
	Financijska imovina (šifre 11+12+13+14+15+16+17+19)	1	150.732,81	155.000,30
	Obveze (šifre 23+24+25+26+29)	2	73.920,52	93.968,88
	Vlastiti izvori (šifre 91 + 922 - 93 + 96 do 96)	9	170.601,92	161.641,47
RAS-funcijski	Opće javne usluge (šifre 011+012+013+014 do 018)	01	-	-
	Ekonomski poslovi (šifre 041+042+043+044+045+046+047+048+049)	04	-	-
	Rashodi vezani za stanovanje i kom. pogodnosti koji nisu drugdje svrstani	066	-	-
	Obrazovanje (šifre 091+092+093+094+095+096+097+098)	09	969.949,65	1.203.249,04
	Kontrolni zbroj (šifre 01+02+03+04+05+06+07+08+09+10)	R1	969.949,65	1.203.249,04
P-VRIO	Promjene u vrijednosti i obujmu imovine (šifre 91511+91512)	9151	-	-
	Promjene u obujmu imovine (šifre P016+P023)	91512	-	-
	Promjene u vrijednosti (revalorizacija) i obujmu obveza (šifre 91521+91522)	9152	-	-
	Promjene u obujmu obveza (šifre P035 do P038)	91522	-	-
OBVEZE	Stanje obveza 1. siječnja (=stanju obveza iz Izvjestaja o obvezama na 31. prosinca prethodne godine)	V001	-	73.920,52
	Stanje obveza na kraju izvještajnog razdoblja (šifre V001+V002-V004) i (šifre V007+V009)	V006	-	93.968,88
	Stanje dospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja (šifre V008+D23+D24 + 'D dio 25,26')	V007	-	2.448,99
	Stanje nedospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja (šifre V010 + ND23 + ND24 + 'ND dio 25,26')	V009	-	91.519,89

Potpis odgovorne osobe

A. Radić

Latipca

ZADAR

Na temelju članka 34. Statuta Dječjeg vrtića Latica Upravno vijeće Dječjeg vrtića Latica, na 11. sjednici održanoj 22. rujna 2023. na prijedlog ravnateljice donosi

ODLUKU

o usvajanju Izvješća o ostvarivanju plana i programa rada za 2022./2023. pedagošku godinu.

Članak 1.

Usvaja se Izvješće o ostvarivanju plana i programa rada Dječjeg vrtića Latica za 2022./2023. pedagošku godinu.

Članak 2.

Izvješće o ostvarivanju plana i programa rada Dječjeg vrtića Latica za 2022./2023. pedagošku godinu dostavit će se Gradskom vijeću na prihvaćanje.

Članak 3.

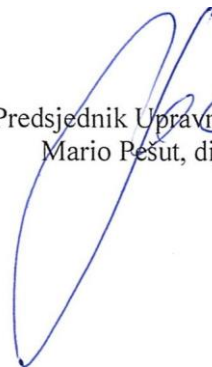
Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Klasa: 007-01/23-01/07

Urbroj: 2198-1-110-1-23-2

Zadar, 22. rujna 2023.

Predsjednik Upravnog vijeća
Mario Pešut, dipl.psih.

Na temelju članka 42., točka 1. Statuta Dječjeg vrtića Latica Upravno vijeće Dječjeg vrtića Latica na II. sjednici održanoj 8. veljače 2024. na prijedlog ravnateljice jednoglasno donosi

ODLUKU
o usvajanju financijskog izvješća za 2023. godinu

Članak 1.

Usvaja se financijsko izvješće Dječjeg vrtića Latica za 2023. godinu.

Članak 2.

Financijsko izvješće Dječjeg Latica dostavit će se Gradskom vijeću na prihvaćanje.

Članak 3.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 400-04/24-01/01
URBROJ: 2198-1-110-4-24-2

U Zadru, 8. veljače 2024.

Predsjednik Upravnog vijeća
Mario Pešut, dipl.psih.

Temeljem članka 82. stavak 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN 124/14., 115/15., 87/16., 3/18, 126/19.,108/20.) te članka 42., točka 1. Statuta Upravno vijeće Dječjeg vrtića Latica na II. sjednici održanoj 8. veljače 2024. na prijedlog ravnateljice jednoglasno donosi

ODLUKU
o raspodjeli rezultata za 2023. godinu

Članak 1.

Dječji vrtić Latica u 2023. godini ostvarilo je višak prihoda poslovanja u iznosu od 86.906,38 eur na računu 9221 Višak prihoda poslovanja iskazan u financijskom izvještaju – Bilanca na dan 31.12.2023.

Članak 2.

Dječji vrtić Latica u 2023. godini ostvarilo je manjak prihoda od nefinancijske imovine u iznosu od 29.346,22 eur na računu 92222 Manjak prihoda od nefinancijske imovine iskazan u financijskom izvještaju – Bilanca na dan 31.12.2023.

Članak 3.

Manjak od nefinancijske imovine pokriva se iz viška prihoda poslovanja.

Članak 4.

Preostali višak nakon pokrića manjka nefinancijske imovine u iznosu od 57.560,16 eura raspoloživ u 2024. godini prizašao je iz sredstava prema izvorima financiranja:

9257- Višak prihodi pomoći 17.617,03 eur, 92601- Višak prihoda donacije 35.639,74 eur i 9241- Višak prihoda posebne namjene 4.303,39 eur,

i kao takav će se uvrstiti u prve izmjene i dopune Financijskog plana 2024. i koristiti za redovno poslovanje.

Članak 5.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 400-04/24-01/01
URBROJ: 2198-1-110-4-24-4

U Zadru, 8. veljače 2024.

Predsjednik Upravnog vijeća
Mario Pešut. dipl.psih.

